

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΗΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεικλιμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΤΗΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθῆναι 28 Μαΐου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 26

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μὲ μεγάλη προσπάθεια, ἡ ἑτοιμο-
θάνατη ἐξακολούθησε:

— Τὸ μοναστήρι ἦταν φτωχὸ καὶ
δὲν μπορούσε νὰ κρατήσῃ περισσό-
τερο τὴν Ἐδίθ... Εὐτυχῶς, τῆς πα-
ρουσιάσθηκε μιὰ θέση σ' ἕνα καλὸ
σπίτι... Θὰ γινόταν δεσποινίς-συνο-
δὸς ἑνὸς κοριττοῦ τῆς ἡλικίας τῆς.
Τῆς εἶπαν μόνο νὰ μὴν παρουσια-
σθῇ μὲ τὸνομα ντὲ Φερλάκ, ποὺ δὲν
τῆς ταίριαζε πιά, ἀλλὰ νὰ πάρῃ τὸ
ἐπίθετο τοῦ πατέρα τῆς...

Μιὰ φοβερή, ὑπεράνθρωπη σχεδὸν
κραυγὴ ἔκοψε ἐδῶ τὴ
Τζαίνη. Ἡ λαίδη Σθεν-
σενχάμ εἶχε σηκωθεί
ὀρθή, κατάχλωμη. Ἐ-
να ξαφνικὸ φῶς εἶχε
θαμπώσει τὸ πνεῦμα τῆς
— Τὸνομα τοῦ πα-
τέρα τῆς; ἔκαμε μὲ
πνιγμένη φωνή. Μὰ τό-
τε... αὐτὰ τὰ δυὸ κο-
ρίτσια... ἡ Ντιζέτ κι'
ἡ Ἐδίθ... εἶναι ἕνα,
τὸ ἴδιο;

— Ναί, ἀποκρίθηκε ἡ
Τζαίνη σταθερά. Βε-
βαιῶνω μπροστὰ στὸ
Θεὸ ὅτι ἡ μικρὴ σας
Ντιζέτ κι' ἡ Ἐδίθ Ὁ-
μπρὺ εἶναι ἕνα καὶ τὸ
αὐτὸ πρόσωπο.

— Γι' αὐτὸ ἡ καρ-
διά μου ὅλη δόθηκε ἀ-
μέσως σ' αὐτήν! Παιδί
μου! Ντιζέτ, Ἐδίθ μου!
Ἀχ, Θε μου!..

Καὶ κυριευμένη αὐ-
τὴ τὴν φορὰ ἀπὸ τὴν
εὐτυχία, ἡ λαίδη γονά-
τισε κλαίγοντας ἀπὸ
χαρά.

— Καὶ χωρὶς αὐτὸ τὸ ἀτύχημα,
εἶπε στὸ τέλος, θάφευγε ἀπόψε καὶ
θὰ τελείωναν ὅλα. Ποτὲ ἴσως δὲν θὰ
τὴν ξανάβρισκα. Ἀχ. Τζαίνη, γιατί
νὰ μὴ μοῦ τὸ πῆς πρωτύτερα; Γιατί
νὰ μάφῃσης νὰ ὑποφέρω τόσον και-
ρὸ, ἀφοῦ ἡ ἀγαπημένη μου κόρη ἦ-
ταν ἐδῶ, στὸ σπίτι μου, στὸ πλευρὸ
μου;..

— Ἐλάτε πιὸ κοντά, εἶπε ἡ Τζαί-
νη μὲ φωνὴ ποὺ ἔσβυνε. Δὲν μπορῶ
πιά νὰ μιλῶ δυνατὰ... Ἐλάτε κον-
τὰ μου... νάκουτε...

Ἡ λαίδη Σθενσενχάμ ἔσκυψε ἀπὸ

«Στὸ κεφαλόσκαλο διασταυρώθηκε μὲ τὸν παπὰ...»

πάνω τῆς, τῆς ἔσιαξε τὰ μαξιλάρια
καὶ στάθηκε, προσέχοντας νὰ μὴ χά-
σῃ οὔτε μιὰ ἀπὸ τίς λέξεις ἐκεῖνες,
ποὺ ἔδβαιναν μὲ τόση δυσκολία ἀπ'
τὸ πελιδνὸν στόμα τῆς ἐτοιμοθάνατης:

— Τὸ σπουδαιότερο δὲν σὰς τόπα.
Ὅταν ἦρθε δῶ, ἡ Ἐδίθ δὲν ἤξερε
τίποτα... Σὰς εἶχε γιὰ πνιγμένους,
γιὰ πεθαμένους... Δὲν εἶχε ἀκούσει
ποτὲ τὸνομα Σθενσενχάμ, δὲν εἶχε ἰ-
δεῖ ποτὲ τὴν κόρη μου στὸ Φερλάκ,
δὲν ἤξερε πὼς εἶχατε αὐτὸ τὸ μέγα-
ρο, γιατί τὸ ἀγοράσατε μετὰ τὸ γυ-
ρισμὸ σας στὴ Γαλλία... Κι' οἱ ὑ-
πηρέτες ἦταν ἄλλοι... Οὔτε μιὰ στιγ-
μὴ δὲν τῆς πέρασε ἡ ἰδέα πὼς βρι-
σκόταν στὸ σπίτι τῶν γονέων τῆς...
Ὅλα λοιπὸν πῆγαιναν καλὰ, ὅταν,

τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡ-
μέρας ποὺ ἔφτασε, ἄ-
κουσα ἀπ' τὸ μικρὸ σα-
λόνι νὰ παίζουν πιάνο.
Ἦταν ἕνα κομμάτι ποὺ
τὸ ἐπαίξε ἄλλοτε ἡ Ἐ-
δίθ, καὶ τὸ ξανάκουγα
ἀπαράλλαχτα ὅπως τὸ
ἐπαίξε κείνη. Ἀναστα-
τώθηκα, ἔτρεξα καί...
τί νὰ ἰδῶ; Ἡ δεσποι-
νίς συνοδὸς ἦταν ἡ Ἐ-
δίθ!... Ἐκείνη δὲν μὲ
γνώρισε. Ἡ πληγὴ μου
μὲ εἶχε παραμορφώσει
καὶ τὰ βάσανε μὲ εἶχαν
γεράσει. Ἐγὼ ὅμως τὴν
ἐγνώρισα ἀμέσως.

«Μ' ἐπίασε ἕνας φόβος
ἀπερίγραπτος... Ἄν
μαθαίνατε, ἂν μαντεύα-
τε πὼς τὸ κορίτσι αὐτὸ
ἦταν τὸ δικό σας, τὸ
φέμμα μου θὰ φανερω-
νόταν καί, τὸ χειρότε-
ρο, ἡ Μπέλλα μου θὰ-
φινε τὴν θέση τῆς καὶ
τὴν παρουσίᾳ τῆς στήν
Ἐδίθ. Αὐτὸ δὲν τῷθελα
μὲ κανένα τρόπο!

«Εγώ έβαλα στη Μπέλλα την ιδέα να τη βασανίζω, να της κάνω κόλαση έδω-μέσα τη ζωή της, για να την αναγκάσω να φύγει... Έγώ κρυφάκουγα πίσω απ' τις πόρτες όταν μιλούσατε οι δυο σας, για να πάρω τα μέτρα μου αν σας έλεγε τίποτα για την περασμένη της ζωή, που θα σας έκανε να υποπτευθήτε... Έγώ έκασα το Ημερολόγιό της και το ποίημά της για το Φερλάκ, από φόβο μην πέσουν στα μάτια σας αυτά τα γραπτά... Έγώ, μ' ένα συνένοχο, έκλεψα το κόσμημα κι' ε, τι είχε μέσα ή μικρή βιτρίνα—χωρίς όμως να φήσω να πειράξουν τίποτ' άλλο... Φοβόμουν τις υποθέσεις που θάκανε ή Έδιθ, αν μάθαινε πως οι σανίδες εκείνες ήταν από το ναυάγιο των Ίμαλαΐων, ή αν θυμόταν πως είχε φορέσει ένα παρόμοιο κόσμημα όταν έπαιξε κωμωδία σε κάποια γιορτή... Κι' εγώ, το ίδιο βράδυ, έκλεψα το πορτραίτο της μικρής λαίδης Σθενσενχάμ, που έμοιαζε τόσο πολύ με την Έδιθ και μπορούσε να προδώσει τα πάντα... Κι' εγώ έβαλα το πολύτιμο κολλίε στην κάμαρα της δυστυχής μικρής, για να τη νομίσετε κλέφτρα...»

«Τάλλα τα ξέρετε... Λίγο άκόμα, κι' ή Έδιθ θάφευγε για πάντα, χωρίς να μάθω ποτέ πως αυτό το σπίτι ήταν το δικό της... και θάμενε για πάντα μια φτωχή όρφανή, χωρίς να φαντάζεται πως ζούσαν οι γονείς της που την έκλαιγαν για πεθαμένη, και πως τη μεγάλη της περιουσία της την είχε κλέψει μια άλλη... Αλλά πιαστήκαμε στην ίδια μας την παγίδα... Ο συνένοχός μου χτύπησε στο δρόμο την Έδιθ... Τον έπιασαν κι' όμολόγησε πως ή Μπέλλα τον είχε βάλει να κλέψει... Αυτό το περιστατικό με ανάγκασε να μιλήσω... Δέ μετανόησα που τα φανέρωσα όλα... Ήταν έλλημα Θεού!»

Σώπασε μια στιγμή... «Στο νεκρωμένο πρόσωπό της μόνο τα μάτια έλαμπαν ακόμα ζωηρά...»

— Πονώ, ψιθύρισε, υποφέρω... Αισθάνομαι πως το τέλος πλησιάζει... Αχ, θά με συχωρέση ποτέ ο Θεός, για το κακό που έκανα;

— Ο Θεός είναι μεγάλος! της είπε ή λαίδη. Αφού μετανοείς, θά σε συχωρέση. Όπως σε συχωρώ κι' εγώ, δυστυχισμένη γυναίκα!...

— Φέρτε μου, σας παρακαλώ, έναν παπά... Φέρτε μου και την κόρη μου...

Σε λίγο, ή Μπέλλα μπήκε στην κάμαρα όπου ψυχομαχούσε ή μητέρα της.

(Ακολουθεί)

ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Εκεί λοιπόν που καθόμουν στο κρεβάτι μου και γυάλιζα τα κουμπιά μου με την ειδική σκόνη που είχαμε δλοι μας, μπαίνουν μέσα στο θάλαμο ο Γιαννόπουλος κι' ο Δέκας, οι δυο λοχίες, αρχηγοί ο ένας της πρώτης κι' ο άλλος της δεύτερης τάξης. Με χαιρετούν και περιμένουν, σά να μην ήξεραν πως νάρχισουν.

— Τι τρέχει, παιδιά;

— Κύριε έπιλοχία, μου λέν, ήθέλαμε κάτι να σάς πούμε σχετικά με την έξοδο.

— Α, έκαμα εγώ κι' άμέσως αισθάνθηκα μέσα μου κάποιο δισταγμό.

Είχα συναισθήσει πως ήμουν ο άνώτερος, ο υπεύθυνος. Μα με κολάκευε πολύ το ότι έρχονταν να πουν σε μένα το παράπονό τους — ποιοι; οι αρχηγοί από τις άλλες τάξεις, οι αντιπρόσωποι, να πούμε, όλων των μαθητών.

Στο μεταξύ ήρθε κι' ένας άλλος λοχίας, υπαρχηγός της δικής μας τάξης, και δυο δεκανείς, βαθμοφόροι βλέπετε δλοι, οι καλύτερο δηλαδή μαθητάι της Σχολής, κι' άρχισαμε τη συζήτηση.

Τα παιδιά δέ μπορούσαν να το άνεχθούν αυτό. Έπρεπε να βρούνε κάποιο τρόπο να διαμαρτυρηθούν για το σκληρό μέτρο του Διοικητή. Αλλά πως; Ήξεραν ότι στη Σχολή μας, Σχολή που θάβγαζε άξιωματικούς βαφτισμένους και ποτισμένους μέσα στην αυστηρή κι' άλύγιστη πειθαρχία, κάθε αντικανονική κίνηση θά χτυπιόταν κατακέφαλα, χωρίς συζήτηση, χωρίς οίκτο.

Είπαν όμως: να μαζευτούμε δλοι, κι' ε, τι κάνουμε να το κάνουμε μαζί. Και να το κάνουμε τότε μόνο, όταν το δεχτούν κι' οι καλύτεροι, οι βαθμοφόροι μας, οι αρχηγοί μας.

Αν το δεχθεί και το επιδοκιμάσει κι' ο έπιλοχίας, ο άρχηγός του Σχολείου, τί άλλο θέλουμε; Δέ θά είναι άπόδειξη ότι αυτό που κάνουμε δέν είναι κακό, αφού το θέλει κι' ο καλύτερος απ' όλους μας; Έ, παιδιά μου, αυτό με συγκίνησε: Είχα κι' εγώ φυσικά τον καυμό μου για το κόψιμο της έξόδου και έδωσα το χέρι μ' ένθουσιασμό στους συμμαθητές μου:

— Παιδιά, είμαι μαζί σας! Καθήστε να σκεφθούμε τί πρέπει να κάνουμε!

Από δω και πέρα, ή υπόθεση ήταν πια στά χέρια μου. Κι' αυτό το συναισθημα ότι ήμουν άρχηγός έ-

παιρήσεων», με πρωτοβουλία και μ' εύθυνη, Θεέ μου, με μεθούσε και με ένθουσίαζε σε βαθμό καταστρεπτικό.

Μετά πολλές συζητήσεις καταλήξαμε στο ακόλουθο σχέδιο:

Τ' άπόγευμα της Κυριακής, στις δύο άκριβώς, γινόταν πάντα «προσκλητήριο έξόδου». Οι μαθητάι παρατάσσονταν στο προαύλιο, ο άξιωματικός της υπηρεσίας φώναζε κατάλογος και σημείωνε τους παρόντας, που άμέσως έβγαιναν έξω για να γυρίσουν το βράδυ. Ήταν πάντα και δυο-τρεις που για διάφορους λόγους (άδιαθεσία, έπείγουσα μελέτη, τιμωρία) δέν έβγαιναν. Την Κυριακή λοιπόν αυτή, θά παραταζόμαστε δλοι, χωρίς να φορούμε τη γιορτινή «στολή έξόδου» αλλά την καθημερινή «στολή υπηρεσίας» και δέ θά δεχόταν κανέναν να πάρη έξοδο.

Η πρώτη διαμαρτυρία: Μας κόβετε την έξοδο, σάς την πετούμε και μείς στα μούτρα, δέν μας χρειάζεται! Ύστερα θά μαζευόμαστε δλοι στη «Μελέτη» (στην αίθουσα μελέτης δηλαδή) κι' εκεί θά συζητούσαμε, θά παίζαμε σκάκι, θά κάναμε τέλος πάντων ε, τι δήποτε άλλο, αλλά δέ θά μελετούσαμε καθόλου. Κι' αυτό θά ήταν ή δεύτερη διαμαρτυρία μας.

Το σχέδιο αυτό, βλέπετε, ήταν επαναστατικό, χωρίς να φαίνεται. Και το δεχτήκαμε δλοι, με την επιείκη πως δέν είναι κάτι άντιπειθαρχικό κι' ότι δέν παράβαινα κανένα άρθρο του Κανονισμού.

Μά τα πράγματα δέν έγιναν όμαλά, όσο τα φανταζόμαστε.

Ήρθε ή Κυριακή, έγινε το προσκλητήριο έξόδου, κανείς δέν πήρε έξοδο.

Ο ύπολογαγός της υπηρεσίας άπόρησε πολύ όταν μās είδε όλους με τα καθημερινά μας και δέν είδε κανέναν με την κομψή στολή έξόδου. Διάβασε ως τόσο τυπικά το προσκλητήριο και φαινόταν δλοένα και πιδ σκεπτικός. Στο τέλος είπε:

— Κανείς λοιπόν σήμερα έξοδο;

Και μās κοίταξε όλους στη σειρά με μια βιαστική ματιά. Χωρίς να περιμένει άπάντηση, πρόσθεσε, μέσα σε νεκρική σιγή:

— Πολύ καλά. Οι αρχηγοί να οδηγήσουν τους μαθητάς στη «Μελέτη» ή στο «Έντευκτήριο». Επίσης μπορείτε να πάτε και στα γήπεδα για άσκήσεις... Τους ζυγούς λύσατε!

Ο καυμένος μυρίζοταν κάτι άσχημο, αλλά και δέν ήθελε ή δέν είχε το θάρρος (έλειπε εκείνη την ώρα και ο Διοικητής) να μās τρομάξει

προκαταβολικά για να το προλάβει. Μας άφησε και πήγε στο γραφείο του.

Τότε όρμήσαμε δλοι μονομιάς στη «Μελέτη». Όλοι αισθανόμαστε ότι ή... Έπανάσταση είχε άρχισει! Η επανάσταση για το έργο δικαίωμα της έξόδου, που μās το καταπατούσαν. Κι' ή ιδέα αυτή μās έτύπωνε και μās έκανε να μεθούμε από την ήδονή να παραδούμε τους Κανονισμούς!

Οι πιδ ζωηροί άνέβηκαν στο πρόχειρο βήμα, που ήταν πάντα εκεί για τις «διαλέξεις» που μās έκαναν οι καθηγητάι. Κι' άρχισαν εκείνα τα νεανικά δημαγωγικά λόγια, που φουντώνουν τα μυαλά των νέων και δημιουργούν τον επαναστατικό φανατισμό:

— Η διαταγή πρέπει ν' άνακληθ ή σήμερα κιόλας, φώναζε ένας μικρούλης δεκανέας. Νά πάει τώρα μια Έπιτροπή στον ύπολογαγό της υπηρεσίας και να ζητήσει να μās έπιτρέψη την έξοδο έως τις έφτά! Είμαστε δλοι μαζί και δέ φοβόμαστε κανέναν!

Εγώ ήμουν πιδ συντηρητικός και τους καθούσα: — Έλπίζω, είπα, μ' αυτό που κάναμε σήμερα, να πεισθ ή Διοικητής ν' άνακαλέσει τη Διαταγή. Κι' αν δέν την άνακαλέσει, θά το κάνουμε και την άλλη Κυριακή, και την άλλη, ως που νάναγκασθ ή να ύποχωρήσει, γιατί όλος ο κόσμος θά το π ή ότι έκαμε το Σχολείο μας σωστή φυλακή...

— Ναί, ναί, φυλακή!

— Βαστίλλη! Κάτω ή Βαστίλλη!

Την ώρα εκείνη αισθανόμουν όλον τον άέρα ενός δημεγέρτη. Ξέρετε τι θά π ή να άγης και να φέρης ένα σωστό «λαό»; Μά συντηρητικός από φυσικό μου, φοβόμουν πάντα τα άκρα:

— Όχι, παιδιά, τέτοια λόγια! είπα. Θά στερηθούμε μερικές έξόδους, αλλά θά ύποχωρήσει ο Διοικητής, γιατί άλλωδς θά φαινόταν στον κόσμο ότι μās τυραννεί...

— Ναί, κάτω ή Τυραννία!

— Νά κάνουμε και άπεργία της πείνας!

— Έξοδος ή θάνατος!

Κι' έμειναν δλοι σύμφωνοι στο σχέδιό μου, στην «παθητική αντίσταση» δηλαδή, που θ' άνάγκασε πια το Διοικητή να ύποχωρήσει. Όσοτε το αποτέλεσμα θά το περιμέναμε από το μέλλον.

Για την ώρα όμως τί έπρεπε να κάνουμε;

Δέν άργησε να βρεθ ή κι' αυτό. Θά γλεντούσαμε εκεί μέσα όσο μπορούσαμε, θά χαλούσαμε τον κόσμο.

Ένας έπρότεινε να σηκώσουμε τα θρανία και να τα βάλουμε στη γωνιά τένα πάνω στάλλο, για νάχουμε τόπο να χορέψουμε καντρίλλιες. Κι' αυτό έγινε στο λεφτό. Ύστερα ένας είπε:

— Τα όργανα!

Η ιδέα ήταν θαυμάσια: θά παίρναμε τα όργανα της μουσικής του Σχολείου (οι μουσικάντες ήταν μαθητάι) και θά παίζαμε χορούς έως το βράδυ. Έγώ άνέλαβα φιλότιμα την έπιχείρηση. Πήγα στο φρουρό, που είχε τα κλειδιά, και του τα ζήτησα.

— Κύριε έπιλοχία, μου είπε, δέν έχω διαταγή.

— Έγώ σε διατάζω! Άμέσως, γιατί θά τιμωρηθής.

Μούδωσε τα κλειδιά, άνοιξα την αποθήκη, πήρα δυο κλαρίνα, ένα φλάουτο κι' ένα ταμπούρλο. Η όρχήστρα μας ήταν έτοιμη. Οι καντρίλλιες κι' ή πόλκα άναψαν για καλά, και μέσα στη «Μελέτη» χαλούσε ο κόσμος.

Σ' ένα διάλειμμα, άνέβηκε κάποιος στο βήμα κι' είπε:

(Το τέλος στο ερχόμενο)

Μ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΕ'.

Άλλά περισσότερο απ' όλους φοβήθηκα εγώ. Όταν άκουσα μάλιστα, απ' την αλλη του σπιτιού, και το άγριο γαύγισμα κάποιου σκύλου, τσανίστηκα να ροβολήσω απ' το παράθυρο και να το βάλω στα πόδια. Ξεχνώντας πως ήμουν «άνθρωπος», έτρεχα τώρα με τα τέσσερα, Κι' από πίσω μου, τα ξεφωνητά και τα γαυγίσματα εξακολουθούσαν.

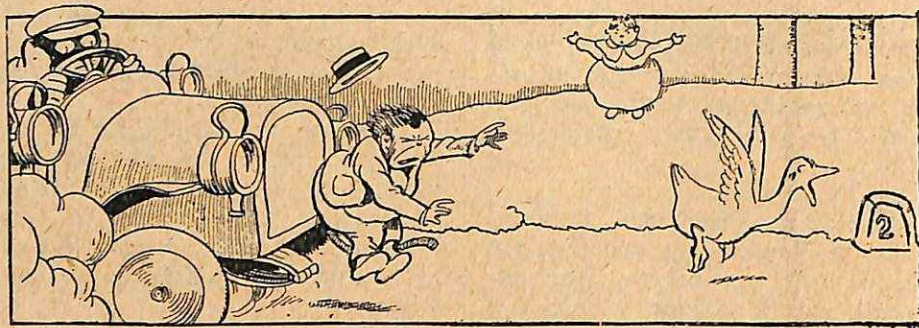
Δέν έσταμάτησα παρ' όφου έπαψα να τάνούω. Ήμουν μακριά, δέν είχα πια κανένα φόβο, και συλλογιόμουν: Αυτή λοιπόν την έντύπωση θάκανα όπου παρουσιαζόμουν; Οι άνθρωποι θά τρώαζαν, θάβγαζαν τις φωνές, και τα σκυλιά θά με κυνηγούσαν; Σε τίποτα δέν μου χρησίμευε το μασκάρεμά μου; Έπρεπε να πετάξω αυτά τα παλιόρουχα, να ξαναγίνω ή μαϊμού, ή Φουντούκω, και να κρύβουμαι σαν άγρίμι όταν έβλεπα κανένα ζωό μεγαλύτερο ή κανέναν άνθρωπο;

Γιά, ως ιδούμε, ως κάμουμε ακόμα λίγο τη δοκιμή. Η γυναίκα που με είδε σε κείνο το σπίτι, μπορεί νάταν καμιά κοινή και φοβητσιάρα. Κι' ή γάτα, ο παπαγάλος, τί καταλάβαν; Μπορεί να τα φόβισε ή γυναίκα με τις φωνές της κι' ο κρότος του μύλου που έπεσε απ' τα χέρια της. Και το σκυλί μήπως με είδε; Άκουσε το πατιοντι κι' άρχισε να γαυγίζει, όπως γαυγίζουν τα σκυλιά με το παραμικρό.

Μ' αυτές τις σκέψεις πήρα θάρρος και ξανάρχισα να περπατώ με τα δυο σάν άνθρωπος.

Βρέθηκα πάλι απέξω από ένα σπίτι. Η αυλόπορτα ήταν άνοιχτή, δέν είδα μέσα κανένα και μπήκα για να βρω τίποτα να φάω, γιατί πεινούσα. Και να, κάπου εκεί, βλέπω ένα κοφίνι γεμάτο αυγά. Δέ χάνω καιρό. Βάζω στον κόρφο μου, στις τσέπες μου, ακόμα και στο καπέλλο μου, όσα αυγά χωρούσαν. Και φεύγω, για να τα κρύψω πουθενά και νάχω να τρώω.

Περπατώ κορδωμένη, αλλά σιγά-σιγά, με προσοχή για να μη σπάσω ταυγά που έχω απάνω μου. Κανένας δεν με είχε ιδεί, κανένας δεν με κυνηγούσε. Κι' ήμουν βέβαιη πως είχα εξασφαλίσει το κλεψιμίο μου, όταν ξαφνα... νιώθω από πίσω μου μια δυνατή σπρωξιά, που με τινάζει σαν τόπι και με ρίχνει κάτω.

Προσέχοντας μόνο ταυγά μου, δεν πρόσεξα έν' αυτοκίνητο που περνούσε κείνη τη στιγμή τόν έξοχικό δρόμο. Αυτό μ' έσπρωξε και με πέταξε.

Πάλι καλά που δεν με σκότωσε. Από ταυγά μου όμως δεν έμεινε γερό ούτ' ένα. Κι' όταν σηκώθηκα, δεν ήμουν πιά ούτε μαϊμού, ούτε άνθρωπος: ήμουν μια δμελέττα! "Η, να πω καλύτερα, μια δμελέττα ωμή, νερούλη, με είχε πασπαλείψει και χυνόταν χάμω απ' όλες μου τις μεριές. Ασπράδια, κορκοί, τσέφλια και χώματα είχαν γίνει ένα. Και μπορείτε πιά να φαντασθήτε τα χάλια της φορεσιάς μου...

(Ακολουθεί)

ΟΥΡΑΣΙΜΑΤΑΡΟ

ΙΑΠΩΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ζούσε μια φορά κι' έναν καιρό ένα αγαπημένο αντράγυνο. Τό αντράγυνο αυτό κατοικούσε σ' ένα μικρό σπιτάκι, στην άκρη του γιαλού. Ο άντρας φάρευε κι' η γυναίκα του κρατούσε τὸ νοικοκυριό. Οι δύο τους είχαν ένα γιό μονάκριβο, που ήταν τόσο καλός και προκομμένος, που οι δύο γέροι δεν παραπονιόνταν ποτέ για τὴ φτώχεια τους, ἀλλ' εύχαριστούσαν κάθε μέρα τους θεούς για τὴν εὐτυχία που τους είχαν χάρισει.

Ο γιός των δυο γέρων λεγόταν Ούραςιματάρο, που θά πη: «Γιός των θαλασσινών νησιών». Όσο μεγάλωνε, τόσο και πιο δμορφος γινόταν, κι' ήταν τὸ δεξί χέρι τοῦ πατέρα του στὸ ψάρεμμα. Κάθε μέρα λοιπὸν τὸν έβλεπες νὰ βγαίνει με τὴ βάρκα του στὸ ψάρεμμα, ἀκόμη και με τὸν χειρότερο καιρό.

Κανένας ἄλλος ψαράς ἀπὸ τὸ χωριὸ δεν έβγαίνει τόσο μακριὰ στὴ θάλασσα ὥς ὁ Ούραςιματάρο, και πολ-

λὲς φορές έλεγαν οἱ γειτόνοι στοῦς γονεῖς του:

—Αν ὁ γιός σας δεν βάλει μυαλό, θά τὸν βρῇ καμμιά μεγάλη συμφορὰ. Θά τὸν πάρουνε τὰ κύματα και θάρθῃ μια μέρα που δὲ θά σὰς ξαναγυρίσῃ!...

Ο Ούραςιματάρο όμως δεν άκουγε τῶν γειτόνων του τίς συμβουλές. Γερὸς και άφοβος καθὼς ήταν, δεν λογάριάζε τίποτα κι' οἱ γονεῖς του τὸν άφηναν νὰ βγαίνει με τὴ βάρκα και νὰ πηγαίνει ὅπου ήθελε, χωρίς νάχουν κανένα φόβο γιὰ τὴ ζωὴ του.

Ένα πρωτὸ που ὁ οὐρανὸς ήταν καταγάλανος κι' ἡ θάλασσα λάδι, ὁ καλὸς Ούραςιματάρο είχε βγει πάλι στὸ ψάρεμμα. Εκεί λοιπὸν που μάζευε τὰ δίχτυα του γεμάτα ψάρια και τᾶδειάζε μέσα στὴ βάρκα του. βρῆκε ἀνάμεσα στὰ ψαράκια και μιὰ μικρὴ χαριτωμένη χελωνίτσα. Χάρηκε πολὺ γιὰ τὸ εὐρημά του αὐτὸ κι' έρριξε τὴ χελωνίτσα μέσα σ' ένα ξύλινο κουβά. Έξαφνα όμως τὸ μικρὸ ζῶο άρχισε νὰ μιλάει και νὰ παρακαλᾷ τὸν Ούραςιματάρο, με πα-

ραπονιάρικη φωνή, νὰ τοῦ χάριση τὴ ζωὴ του.

—Λυήσου με, τοῦ έλεγε. Τί θά με κάνης έμένα ένα τόσο μικρὸ ζῶο: Είμαι τόσο μικρούλα ἀκόμη και θά ήθελα τόσο πολὺ νὰ ζήσω! "Αν με άφήσης ελεύθερη, ἐγὼ θά στὸ χρωστάω χάρη και κάποια μέρα θά στὸ ξεπληρώσω.

Ο Ούραςιματάρο που είχε χρυσὴ καρδιά και δεν άρνιόταν ποτέ τίποτα σ' ὅποιον τοῦ ζητούσε χάρη, πήρε στὴ στιγμή τὴ χελωνίτσα και τὴν ξανάρριξε στὴ θάλασσα.

Πέρασαν κάμποσα χρόνια κι' ὁ Ούραςιματάρο εξακολουθοῦσε νὰ βγαίνει κάθε πρωτὸ με τὴ βάρκα του στὸ ψάρεμα. Μία μέρα όμως, που είχε πᾶει πολὺ μακριὰ, τὸν έπιασε ἕνας φοβερός άνεμοστρόβιλος κι' έρριξε τὴ βάρκα του ἀπάνω σ' ένα βράχο και τὴν έκανε κομμάτια. Τὸν Ούραςιματάρο τὸν τράβηξαν τὰ κύματα και θά πνιγόταν αν δεν ήξερε καλὸ κολύμπι. Δεν δέλιασε λοιπὸν. Άρχισε νὰ σχίζει τὰ κύματα, προσπαθώντας νὰ βγῇ στὴ στεριά.

Έξαφνα είδε νὰ τὸν πλησιάζει μιὰ μεγάλη χελώνα, που μόλις ήρθε κοντὰ του, άρχισε νὰ τοῦ μιλάει και νὰ τοῦ λέη:

—Είμαι ἡ χελώνα που τῆς χάρισες ἄλλοτε τὴ ζωὴ. Θέλω τώρα νὰ ξεπληρώσω τὴν καλοσύνη που μοῦ έκανες και νὰ σοῦ δείξω τὴν εὐγνωμοσύνη μου. Ἡ στεριά είναι πολὺ μακριὰ ἀκόμη ἀπὸ δὼ και, χωρίς τὴν βοήθεια μου δεν θά μπορέσης νὰ βγῇς έξω. Ανέβα λοιπὸν στὴ ράχη μου και θά σὲ πάω ὅπου θέλεις.

Μόλις όμως ανέβηκε στὴ ράχη τῆς ὁ Ούραςιματάρο, άρχισε ἡ χελώνα νὰ τοῦ λέει, ὅτι καλύτερα θά ήταν νὰ μὴν τὸν έδραζε ἀμέσως έξω, ἀλλὰ νὰ τὸν πήγαινε κάπου ἄλλου πρώτα.

—Δεν θά μετανοιώσης αν έρθης μαζί μου, τοῦ είπε. Θά ίδῃς πράγματα που οὔτε τὰ έχεις φαντασθῇ ποτέ σου.

Ο Ούραςιματάρο τὰ είχε χάσει με αὐτὰ που άκουγε και δεν ήξερε τί νὰ πῇ τῆς χελώνας. Στὸ τέλος όμως δέχτηκε νὰ πάη μαζί τῆς, και τότε ἡ χελώνα βούτηξε μέσα στὴ θάλασσα, πέρνοντας κι' αὐτὸν μαζί τῆς.

Έφτασαν ἔτσι στὸ βυθό. Ο κακομοίρης ὁ ψαράς τᾶχασε. Τί θὲς και δεν ήταν μέσα στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας! Τί δέντρα ἀπὸ κοράλια κι' ἀπὸ κρύσταλλα, γεμάτα μαργαριτάρια, τί ζῶα και τί λουλούδια που δεν τὰ είχε ξαναῖδει ποτέ του! Τρεῖς μέρες και τρεῖς νύχτες κολυμποῦσε ἡ χελώνα με τὸν Ούραςιματάρο κα-

θισμένον στὴ ράχη τῆς. Και στὸ τέλος φτάσανε μπροστὰ σ' ένα ὠραῖο παλάτι, χτισμένο ἀπὸ κρύσταλλο και στολισμένο με χρυσή. χρυσάφι και μαργαριτάρια. Ο Ούραςιματάρο άστισε μπροστὰ σὲ δλα αὐτὰ τὰ ὠραῖα πράγματα. Κι' ἡ σατισμάρα του μεγάλωσε, όταν ἡ χελώνα τὸν έμπασε μέσα στὸ παλάτι πουταν στολισμένο με χρυσάφια, διαμάντια και μαργαριτάρια. Οἱ τοῖχοι του ήταν σκεπασμένοι με πολὺχρωμα λείπια ψαριῶν που λαμποκοποῦσαν και που θάμπωναν τὰ μάτια.

—Τί παλάτι εἶν' αὐτὸ που μ' έφερεις; ρώτησε ὁ Ούραςιματάρο.

—Έδῶ είναι τὸ παλάτι Ριουλού, ὅπου κάθεται ὁ Θεὸς τῆς θάλασσας, τοῦ είπε ἡ χελώνα κι' ἐγὼ είμαι ἡ πρώτη σκλάβα τῆς κόρης του, τῆς πεντάμορφη βασιλοπούλας. Οτοχιμέ, που θά τὴν δῆς σὲ λίγο.

Κι' ἡ χελώνα έτρεξε νὰ τῆς μνησῇ πως τῆς τὸν είχε φέρει στὸ παλάτι τῆς. Όταν, σὲ λίγο, μπῆκε μέσα ἡ βασιλοπούλα και είδε τὸν Ούραςιματάρο, τὸν βρῆκε τόσο δμορφο και καλόν, που τοῦ πρότεινε νὰ τὸν πάρῃ άντρα τῆς.

—Δεν θά γερᾶσης, οὔτε θά πεθάνης ποτέ σου, τοῦ είπε, αν μείνης μαζί μου.

Ήταν τόσο δμορφη ἡ Οτοχιμέ και τὸν παρακαλοῦσε ἔτσι γλυκά, που ὁ Ούραςιματάρο δέχτηκε κι' έμεινε μαζί τῆς και τὴν πήρε γυναίκα του. Κι' ἀπὸ τότε περνούσε μιὰ ζωὴ σὰ βασιλιάς κι' ὁ καιρὸς διάβαινε με γιορτὲς και με χαρές, δίχως νὰ τὸν καταλαβαίνει.

Μία μέρα όμως, μέσα σ' αὐτὴ τὴν εὐτυχία του. τὸν έπιασε ἕξαφνα μεγάλη ἐπιθυμία νὰ ξαναῖδῃ τὸν πατέρα του και τὴ μητέρα του. Κι' ἡ ἐπιθυμία του αὐτὴ ήταν τόσο μεγάλη, που ὅ,τι κι' αν έκανε ἡ βασιλοπούλα γιὰ χάρη του, δεν μπορούσε νὰ τὸν διασκεδάσῃ. Στὸ τέλος τὸν ρώτησε τί είχε κι' ήταν τόσο πικραμένος, κι' ὁ Ούραςιματάρο τῆς είπε πως πεθύμησε τὴ μάνα του και τὸν πατέρα του και πως θά πέθαινε αν δεν τοῦς έβλεπε. Μόλις τ' άκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ἡ βασιλοπούλα, τρόμαξε πολὺ κι' άρχισε νὰ κλαίει.

—Αν φύγης ἀπ' ἐδῶ, δεν θά ξαναγυρίσης πίσω και θά σὲ χάσω, τοῦ έλεγε μέσ' στὰ δάκρυά τῆς.

Ο Ούραςιματάρο όμως δεν άλλαξε τὴν ἀπόφασή του.

—Θέλω νὰ πάω νὰ ξαναδῶ τὴν πατρίδα μου και τοῦς γονιούς μου, τῆς έλεγε. Έσένα όμως δὲ θά σὲ ξεχάσω κι' ἀμέσως θά γυρίσω πίσω.

Ἡ δμορφη βασιλοπούλα έσκυψε τό-

τε τὸ κεφάλι κι' είπε στὸν άντρα τῆς: —Μόνον ἕνας τρόπος είναι γιὰ νὰ γυρίσης πίσω, ἀλλὰ φοβοῦμαι πως δεν θά μπορέσης νὰ κρατήσης αὐτὰ που θά σοῦ πῶ.

—Ο,τι περνάει ἀπ' τὸ χέρι μου θά τὸ κάνω γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ξαναγυρίσω, είπε ὁ Ούραςιματάρο και κοίταξε τὴ γυναίκα του με ἀγάπη. Ἄλλ' αὐτὴ έμενε πάντα λυπημένη γιὰ τὴ καταλάβαινε πως θά τὸν έχανε γιὰ πάντα. Στὸ τέλος σηκώθηκε και πήγε κι' έφερε ένα μικρὸ χρυσὸ κουτάκι. Τὸ έδωσε στὸν Ούραςιματάρο και τοῦ είπε νὰ τὸ φυλάξῃ καλά και νὰ μὴν τὸ άνοίξῃ ποτέ και με κανέναν τρόπο.

—Αν δεν τ' άνοίξῃς, τοῦ είπε, τότε, αν θέλεις νὰ γυρίσης, δεν έχεις παρὰ νὰ φωνάξης τὴν χελώνα κι' αὐτὴ ἀμέσως θά σὲ φέρῃ πάλι ἐδῶ.

Φίλησε λοιπὸν ὁ Ούραςιματάρο τὴ γυναίκα του, τῆς ὑποσχέθηκε πως θά κρατοῦσε πιστὰ ὅ,τι τοῦ είχε πει, και τὴν ἀποχαιρέτησε. Εφύλαξε καλὰ τὸ κουτὶ μέσ' στὰ φορέματά του και ὕστερα ανέβηκε στὴ ράχη τῆς χελώνας που τὸν περίμενε, κι' έφυγαν.

Κολύμπησαν πάλι κι' οἱ δύο τους τρεῖς ἡμέρες και τρεῖς νύχτες μέσ' στὴ θάλασσα, και στὸ τέλος έφτασαν στὴν ἴδια ἀκρογιαλιά ἀπ' ὅπου είχε ξεκινήσει ὁ Ούραςιματάρο ἐκείνη τὴν ἡμέρα που κατέβηκε στὴ θάλασσα. Εκεί τοῦ είπε ἡ χελώνα αντίο, και χάθηκε μέσα στὰ κύματα.

Ο Ούραςιματάρο γεμάτος χαρὰ προχώρησε πρὸς τὸ χωριὸ του. Έβλεπε τὸν καπνὸ νάνεβαινῃ ἀπ' τίς καμινάδες τῶν σπιτιῶν, άκουγε τὰ χαρούμενα γέλια τῶν παιδιῶν και τὸν γλυκὸ ἦχο τοῦ κότο (ιαπωνικῆς κιθάρας) και συλλογιζόταν τὴ χαρὰ τῶν δικῶν του όταν θά τὸν ξανάβλεπαν ὕστερα ἀπὸ τὸσον καιρό. Άν έφθασε όμως στὸ χωριὸ κι' άρχισε νὰ περνᾷ μέσ' ἀπὸ τοῦς δρόμους του, ἀπόρησε μ' ἐκείνα που έβλεπε: "Ολα είχαν ἀλλάξει. Κανένα σπίτι και κανένας άνθρωπος δεν τοῦ ήταν γνωστὰ. Μὲ σφιγμένη καρδιά έφθασε στὸ πατρικὸ τοῦ σπιτί. Τὸ βρῆκε ἐκεῖ που τὸ είχε ἀφήσει, ἀλλὰ πόσο ἀλλαγμένο! Ρώτησε αὐτοῦς που είδε μέσα γιὰ τὸν πατέρα του και γιὰ τὴ μάνα του, ἀλλὰ αὐτοὶ δεν είχαν οὔτε τὸ ὄνομά τους άκουστὰ.

Τότε ὁ δυστυχισμένος Ούραςιματάρο έτρεξε στὸ νεκροταφεῖο, ἐλπίζοντας πως μόνο ἐκεῖ θά μπορούσε νὰ μάθῃ τί είχαν ἀπογίνει οἱ γονεῖς του. Κι' ἀλήθεια, ἀφοῦ έψαξε λίγη ὥρα, βρῆκε τοῦς τάφους τοῦ πατέρα του και τῆς μητέρας του, και στὴν

πλάκα ἐπάνω ήταν γραμμένη μιὰ χρονολογία πολὺ μακρινή ἀπ' τὴν ἡμέρα που είχε φύγει γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίσῃ. Έκανε λοιπὸν τὴν προσευχὴ του κι' άρχισε νὰ κοιτάζῃ και τοῦς ἄλλους τάφους που φαινόταν πιδ καινούργιοι. Και τότε είδε πως είχαν περάσει πᾶνω ἀπὸ τριακόσια χρόνια ἀπ' τὴν ἡμέρα που είχε φύγει ἀπ' τὸ χωριὸ του!

Και πάλι όμως δεν μπορούσε νὰ πιστέψῃ ένα πρᾶγμα τόσο φοβερό, και γύρισε πίσω στὸ χωριὸ και ρώτησε και έμαθε πως ἀλήθεια έλειπε τριακόσια χρόνια. Μέσ' στὴν ἀπελπισία του, έβγαλε τὸ κουτὶ τῆς βασιλοπούλας. Οτοχιμέ—μπορεῖ δλα αὐτὰ που έβλεπε νὰ ήταν μάγια και τὸ κουτὶ νὰ μπορούσε νὰ τὸν σώσῃ.

Χωρὶς νὰ τὸ συλλογισθῇ, άνοίξε τὸ χρυσὸ κουτάκι και είδε νὰ βγαίνει ἀπὸ μέσα ἕνας κόκκινος καπνός. Και καθὼς κοίταζε τὸ κουτὶ που είχε στὰ χέρια του, είδε ἕξαφνα ὅτι τὰ χέρια ἐκείνα, που ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή ήταν τὰ χέρια ἐνδὸς νέου παληκαριοῦ, ἄλλαξαν ξαφνικά κι' έγιναν κοκκαλιάρικα και ζαρωμένα, ὡς αν τὰ χέρια ἐνδὸς γέρου ἐκατὸ χρονῶν. Πῆγε στὸ ρυάκι που κατέβαινε ἀπ' τὸ βουνὸ και κοίταξε τὸν ἑαυτὸ του μέσ' σ' αὐτό, κι' είδε τὸ πρόσωπό του κίτρινο και ζαρωμένο σαν μιὰς μούμιαις. Μόλις μπόρεσε νὰ σύρῃ τὰ πόδια του και νὰ πάῃ ὡς τὸ χωριὸ. Κανένας πιά δεν ἀναγνώριζε σ' αὐτὸν τὸν μισοπεθαμένο γέρο, τὸ ὠραῖο παληκάρι που μιὰ ὥρα πρὶν περπάταγε με τόση λεβεντιά. Έτσι ὁ δυστυχισμένος Ούραςιματάρο προχώρησε με κόπο κι' έφθασε ὡς τὴν παραλία. Επαλῶθηκε στὴν ἀμμουδιά και φώναξε τὴ χελώνα.

Ἄλλ' ἄδικα τὴ φώναζε. Ἡ χελώνα δεν έρχόταν και σὲ λίγο ήρθε ὁ θάνατος και τὸν ἐλύτρωσε ἀπ' τὰ δεινὰ του. Πρωτὸν πεθάνει όμως, διηγήθηκε ὁ Ούραςιματάρο σὲ ὅσους είχαν έρθει γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσουν, τίς θαυμαστὲς του περιπέτειες κι' αὐτοὶ τίς διηγήθηκαν σὲ ἄλλους και σὲ ἄλλους και ὅλοι ἐπαινοῦσαν τὸν καλὸ γιό, που γιὰ ἀγάπη τοῦ πατέρα του και τῆς μητέρας του είχε ἐγκαταλείψῃ τὴν ὠραία βασιλοπούλα και τὴν βασιλικὴ ζωὴ μέσ' στὸ παλάτι τοῦ βυθοῦ τῆς θάλασσας. Κι' ἀκόμη σήμερα, όταν είναι κανείς νὰ πάῃ στὴν ξενιτιά, τοῦ θυμίζουν οἱ γονεῖς του τὸ παραδειγμα τοῦ Ούραςιματάρο και τὸν συμβουλεύουν νὰ τὸ ἀκολουθήσῃ και νὰ μὴν ξεχάσῃ, και στὴ μεγαλύτερη εὐτυχία ἀκόμα, τὴν πατρίδα του και τοῦς γονεῖς του.

(Μετάφραση)

Γ. Τ.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARK TWAIN

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ΄.

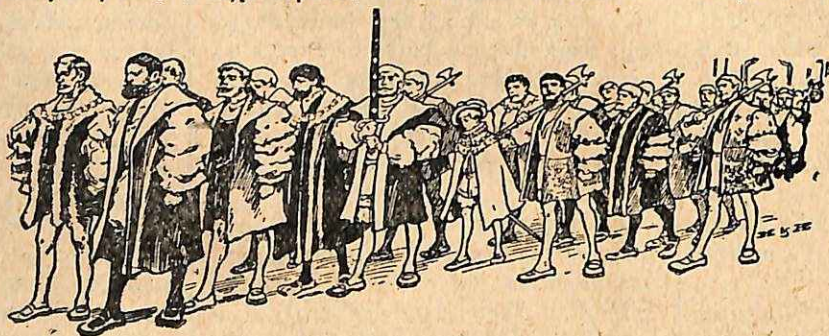
Φθ-Φθ δ Α΄

Ο Μίλς Χένδον έτρεχε με όλη του τή γρηγοράδα πρὸς τὸ μέρος τῆς γέφυρας πού πήγαινε κατὰ τὸ Σαουθγουόρκ, καὶ κοίταξε δεξιὰ καὶ ἀριστερά του μήπως ἀνακαλύψει πούθενά τὸν μικρὸ καὶ ἐκείνους πού τὸν ἔκλεψαν. Ὡστόσο ὅλη ἡ τρεχάλα του πήγε στὰ χαμένα, μὴλο πού ρωτώντας κάθε τόσο, μπόρεσε ὡς ἕνα διάστημα νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ ἴχνη τους. Ὑστερὰ κάθε ἴχνος χάθηκε ὁλότελα. καὶ ἔμεινε στὴ μέση τοῦ δρόμου μὴν ξέροντας τί νὰ κάνῃ. Ὡστόσο δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πάρῃ ἀπόφαση πὼς τὸ παιδί εἶχε χαθεῖ ὀριστικά, καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα τὴν ξόδεψε σὲ μάταιες ἀναζητήσεις. Τὸ βράδυ τὸν βρήκε ἀποκαμωμένον ἀπ' τὴν κόυρατῃ καὶ ἀπὸ τὴν πείνα. Κάθησε τότε καὶ ἔφαγε σ' ἕνα χάνι καὶ ἔπεσε νωρὶς νὰ κοιμηθῇ, ἀποφασισμένος νὰ σηκωθῇ πολὺ πρωτὶ καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ψάξιμό του μέσ' στὴν πόλιν. Ὅταν ὅμως ἔπεσε στὸ κρεβάτι καὶ κάθησε νὰ ξανασυλλογισθῇ τὸ σχέδιό του, τοῦ ἤρθαν ἄλλες σκέψεις στὸ νοῦ. Τὸ παιδί, σκέφθηκε, θὰ προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸ σκάσῃ ἀπὸ τὰ χέρια ἐκείνου τοῦ μασκαρά, πού ἔλεγε πὼς ἦταν πατέρας του. Ἄν τὸ κατάφερνε, θὰ γύριζε ποτὲ πίσω στὸ Λονδίνο, στὶς παλιές του γειτονίες; Ὅχι, ποτὲ βέβαια, ἀπὸ φόβο κιόλας μήπως ξαναπέσει πάλι στὰ χέρια του. Τί θὰ ἔκανε λοιπόν; Ἐπειδὴ δὲν θὰ τοῦ εἶχε τύχει κανένας ἄλλος φίλος καὶ προστάτης ἴσαμε τότε πού γνώρισε τὸν Μίλς Χένδον, θὰ προσπαθοῦσε βέβαια νὰ τὸν ξαναβρῇ αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ἤξερε ὅτι ὁ Χένδον κατευθυνόταν στὸ Χένδον Χώλλ, θὰ ἐδοκίμαζε καὶ ἐκεῖνος νὰ πάρῃ αὐτὸν τὸν δρόμο. Ναι, σίγουρα αὐτὸ θὰ ἔκανε, μὴ καὶ θὰ γινώριζε ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ξαναβρῇ τὸν φίλο του. Ἦταν καθαρὸ λοιπὸν τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ ὁ Χένδον. Δὲν ἔπρεπε νὰ χάσῃ οὔτε λεπτὸ στὸ Σαουθγουόρκ, μονάχα ἔπρεπε νὰ πάρῃ τὸν δρόμο τοῦ Κέντ πού ἔβγαζε στὸ Χένδον Χώλλ καὶ νὰ ψάξῃ κατὰ κεῖ.

Καὶ μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις ἀποκοιμήθηκε.

Τὸ βασιλόπουλο ὥστόσο τί ἔκανε; Ὅπως εἶχε πεῖ καὶ ὁ ὑπηρέτης τοῦ ξενοδοχείου, εἶχε ἀκολουθήσει τὸ παιδί πού νόμιζε πὼς τοῦ εἶχε στείλει ὁ Χένδον, καὶ εἶχε προχωρήσει μαζί του κατὰ τὸ Σαουθγουόρκ.

Ὁ ἄνθρωπος πού εἶχε ἰδεῖ ὁ ὑπηρέτης νὰ ξεπροβάλλῃ ἀπὸ τὴν γωνιά καὶ νὰ τοὺς πλησιάζῃ, δὲν τοὺς πλησίασε πραγματικά ἀλλὰ τοὺς ἀκολουθῆσε ἀπὸ ἀρκετὴ ἀπόσταση. Τὸ ἀριστερὸ του χέρι τῶς κρεμασμένο σ' ἕνα μαντήλι, τὸ ἀριστερὸ του μάτι τὸ εἶχε δεμένο, τὸ ἕνα του τὸ πόδι τὸ

«Ἡ πομπὴ παρουσιάζεται, προχωρώντας μ' ἐπίσημο βῆμα».
(Σελ. 294, στ. β΄.)

ἔσερνε, καὶ γιὰ νὰ περπατήσῃ, στηριζόταν σ' ἕνα μπαστούνι. Ὁ μικρὸς πέρασε τὸ βασιλόπουλο ἀπὸ τὸ Σαουθγουόρκ κάνοντας τοῦ κόσμου τὶς βόλτες καὶ τὶς λοξοδρομίες, καὶ στὸ τέλος τὸν ἔβγαλε στὸν ἐξοχικὸ δρόμο. Τότε ὅμως στάθηκε ὁ μικρὸς βασιλιάς καὶ εἶπε ὅτι δὲν ἔννοεῖ νὰ πάῃ παρακάτω καὶ ὅτι ἦταν δουλειὰ τοῦ Χένδον νὰ ἔρθῃ νὰ τὸν βρῇ καὶ ὅχι δουλειὰ δική του νὰ ψάχνῃ νὰ βρῇ τὸν Χένδον. Μὴ τέτοια ἀσέβεια δὲν μποροῦσε παραπάνω νὰ τὴν υποφέρῃ. Θὰ ἔμεινε αὐτοῦ πού βρισκόταν.

— Καλά, τοῦ εἶπε ὁ μικρὸς, ἐσὺ θέλεις νὰ μείνῃς ἐδῶ, ἐνῶ ὁ φίλος σου βρίσκεται πληγωμένος μέσ' στὸ δάσος. Κάνε ὅπως σοῦ ἀρέσει!

Ὁ Ἐδουάρδος ἄλλαξε μονομιᾶς ὕψος καὶ φώναξε μ' ἀγανάκτηση:

— Πληγωμένος; Ποιὸς τὸλμήσε εἰς σιγήν χέρι καταπάνω του; Ὡστόσο αὐτὸ θὰ τὸ ἐξετάσω ἀργότερα. Πᾶμε τώρα γρήγορα.—Γρήγορα! ἔ μικρέ, μολύβι ἔχεις στὰ πόδια σου; Πληγωμένος, εἶπες; Ὡ μὰ καὶ πρίγκιπα γιὸς ἂν εἶναι ἐκεῖνος πού τὸν χτύπησε, θὰ τὸ πληρώσῃ ἀκριβὰ!

Βρισκόνταν σ' ἀρκετὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὸ δάσος μὰ δὲν ἄργησαν νὰ τὸ φθάσουν. Ἐκεῖ ὁ δὴγὸς ἄρχισε νὰ πηγαίνει σιγώτερα καὶ νὰ κοιτάζῃ μὲ προσοχὴ δεξιὰ καὶ ἀριστερά του. Στὸ τέλος ξεχώρισε ἀπὸ μακριὰ ἕνα κλαδί μπηγμένο ὀρθίον στὸ χῶμα, καὶ στὴν ἄκρη του ἦταν δεμένο ἕνα κουρέλι. Διευθύνθηκε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος καὶ ἐξακολούθησε νὰ ἐδηγιάται ἀπὸ παρόμοια σημάδια πού ἔβρισκε σὲ τακτικὰ διαστήματα καὶ πού δίχως ἄλλο τοῦ ἔδειχναν τὸν δρόμο πρὸς ἕνα ὠρισμένο μέρος.

Στὸ τέλος ἔφθασαν σ' ἕνα ξάγαντο μέρος ὅπου φαίνονταν τὰ καρβουνιασμένα ἔρείπια ἐνὸς ἀγροτικοῦ οπιτιοῦ, καὶ δίπλα σ' αὐτὰ ἕνας μισογκρεμισμένος ἀχυρῶνας. Τίποτε δὲν ἔδειχνε ὅτι σ' αὐτὸ τὸ μέρος κατοικοῦσαν ἄνθρωποι· βαθεῖα σιωπὴ καὶ νέκρα καὶ ἔρημιὰ βασιλευσε. Ὁ μικρὸς μπῆκε μέσ' στὸν ἀχυρῶνα καὶ ὁ βασιλιάς τὸν ἀκολουθῆσε.

Ὁ ἀχυρῶνας ἦταν ὁλότελα ἄδειος. Ὁ Ἐδουάρδος γύρισε καὶ κοίταξε τὸν δὴγὸ του μὲ ἐκπληξὴ καὶ δυσπιστία καὶ τὸν ρώτησε:

— Ποῦ εἶναι;

Ἐνα σαρκαστικὸ γέλιο τοῦ ἀποκρίθηκε.

Ὁ βασιλιάς ἀναφεῖ ἀπὸ τὸ θυμὸ του. Ἄρπαξε ἕνα ξύλο καὶ θέλη-

σε νὰ χτυπήσῃ τὸν δὴγὸ του, μὰ καὶ πάλι ἄκουσε ἕνα σαρκαστικὸ γέλιο πίσω του. Γύρισε καὶ εἶδε τὸν μισόστραβο σακάτη πού τοὺς εἶχε πάρει ἀπὸ πίσω καὶ τοὺς εἶχε φθάσει. Θυμωμένος στάθηκε μπροστὰ τοῦ ὁ βασιλιάς καὶ τὸν ρώτησε:

— Ποιὸς εἶσαι σύ; Τί θέλεις ἐδῶ πέρα;

— Ἄσε τὶς ἀνοησίες, τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος, καὶ κάτσε φρόνιμα. Τόσο πετυχημένο εἶναι τὸ μασκάρμα μου, πού δὲν μπόρεσες οὔτε τὸν ἴδιο σου τὸν πατέρα νὰ γνωρίσῃς;

— Δὲν εἶσαι ὁ πατέρας μου, δὲν σὲ γνωρίζω. Εἶμαι ὁ βασιλιάς. Ἄν μοῦ ἔχεις κρύψει πούθενά τὸν ἀφωσιμένο μου ὑπηρέτη, φέρε μού τον ἀμέσως ἐδῶ, εἰδμενὴ θὰ τὸ μετανοιώσῃς!

Ὁ Κάντυ εἶπε τότε μὲ αὐστηρὸ καὶ σταθερὸ ὕψος:

— Εἶναι ὁλοφάνερο πὼς εἶσαι μουρλὸς καὶ γι' αὐτὸ δὲν θὰ σὲ ξυλοκοπήσω μ' ἂν ἐξακολουθήσῃς νὰ λὲς τὶς ἀνοησίες σου, τότε θὰ πῶς ράβδος, καὶ νὰ τὸ ξέρῃς. Οἱ τρελλοκοιθέντες σου τώρα δὲν βλέπουν, γιὰτὶ γύρω σου δὲν εἶναι ξένα αὐτιά

νὰ τίς ἀκούσουν. Κράτησε ὅμως τὴ γλῶσσα σου, τὸ καλὸ πού σοῦ θέλω, γιὰ νὰ μὴ μᾶς φέρῃς καμμιὰ συμφορὰ ὅταν βρεθοῦμε πάλι μὲ κόσμο. Ἐχτύπησα τὸν πατέρα Ἄνδρεα καὶ πέθανε καὶ ἔτσι δὲν μπορῶ νὰ φανερωθῶ ξανά στὴ γειτονιά μας, οὔτε καὶ σὺ οὔτε κανένας μας. Ἐσένα ὅμως σὲ χρειάζομαι νὰ σ' ἔχω κοντά μου. Γιὰ νὰ μὴ μᾶς ἀνακαλύψουν πῆρα ἄλλο ὄνομα. Τώρα μὲ λένε Χόμπς, Τζῶν Χόμπς, καὶ σένα σὲ λένε Τζάκ. Αὐτὸ χώνεψέ το καλά. Καὶ τώρα πές μου; Ποῦ εἶναι ἡ μάνα σου; Ποῦ εἶναι οἱ ἀδελφές σου; Γιατί δὲν ἦρθαν στὸ μέρος πού τοὺς εἶχα προσδιορίσει; Ἐέρεις κατὰ ποῦ πήγαν;

Ὁ βασιλιάς ἀπάντησε ζαρώνοντας περιφρονητικὰ τὰ φρύδια:

— Μὴ μ' ἐνοχλεῖς μὲ τέτοιες ἐρωτήσεις. Ἡ δική μου μητέρα ἔχει πεθάνει. Οἱ ἀδελφές μου βρίσκονται στὸ παλάτι.

Τὸ ἀγόρι πού συνόδευε τὸν Κάντυ γέλασε δυνατὰ καὶ ὁ Ἐδουάρδος θέλησε νὰ χυμῆξῃ ἐπάνω του. Μὰ ὁ Κάντυ τὸν ἐμπόδιζε λέγοντας:

— Ἀφῆσέ τον ἡσυχῶ, Οὐγο, μὴν τὸν ἐρεθίζεις. Ἐχει χάσει τὸ λογικὸ του καὶ ἐσὺ μὲ τὰ γέλια σου τὸν κάνεις νὰ γριεῖ ἀκόμη περισσότερο. Ἐαπλώσου ἐκεῖ πέρα, Τόμ, ὅχι Τζάκ, καὶ ἡσύχασε. Ὑστερὰ θὰ σοῦ φέρω κάτι γιὰ νὰ φᾶς.

Ὁ Χόμπς καὶ ὁ Οὐγὸς ἄρχισαν νὰ συζητοῦν σιγανὰ μετὰξὺ τους καὶ ὁ βασιλιάς ἀπομακρύνθηκε ὅσο πιδ πολὺ μποροῦσε ἀπὸ κοντά τους. Πῆγε στὴ σκοτεινότερη ἄκρη τῆς ἀποθήκης, ὅπου στὸ πατημένο χῶμα ἦταν ῥιγμένος ἕνας σωρὸς ἄχυρα. Ἐκεῖ ξαπλώθηκε, σκέπασε τὰ γυμνά του πόδια μ' ἄχυρα καὶ βυθίστηκε σὲ βαθεῖα σιγή. Πολλές ἔννοιες πλάκωναν τὴν καρδιά του. Μὰ ὅλες τὶς παραμέριζε τώρα μὴ βαθεῖα λύπη, ὁ θάνατος τοῦ πατέρα του. Σὲ ὅλον τὸν ἄλλο κόσμον τὸ ὄνομα τοῦ Ἐρρίκου Ἡ' προκαλοῦσε μόνον τρόμο· γιὰ ἔλους ἦταν ἕνα τέρας, πού ἀπὸ τὸ χέρι του μονάχα θανατικὲς καταδίκες καὶ μαρτύρια καὶ φυλακίσεις μποροῦσαν νὰ βγοῦν. Μὰ γιὰ τὸ παιδί αὐτό, μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα του μόνον εὐχάριστες ἀναμνήσεις ἦταν ἐνωμένες, καὶ τὸ πρόσωπο πού ζοῦσε στὴ θύμῃ του εἶχε τὰ πιδ γλυκὰ καὶ ἀγαθὰ χαρακτηριστικά. Ἐφερνε στὸ νοῦ του ὅλες τὶς τρυφερές συνουμλίες του μὲ τὸν πατέρα του καὶ βυθίστηκε στὶς γλυκόπικρες αὐτὲς ἀναμνήσεις. Τὰ δάκρυα πού κυλοῦσαν κατὰ τὰ μάγουλά του, ἔδειχναν πόσο ἀληθινὸς καὶ βαθὺς ἦταν ὁ πόνος

του. Σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ βραδυάζῃ καὶ τὸ παιδί, ἀποκαμωμένο ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ ἀπὸ τὴ λύπη, ἀποκοιμήθηκε στὸ τέλος κλαίγοντας ἀκόμη.

Ὑστερὰ ἀπὸ πολλὴν ὥρα—πόσο κράτησε ὁ ὕπνος του δὲν ἤξερε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος—μισοξύπνησε, καὶ ἐνῶ ἔμεινε ἀκόμη ξαπλωμένος μὲ κλειστὰ τὰ μάτια καὶ προσπαθοῦσε νὰ θυμηθῇ πού βρισκόταν καὶ γιατί βρισκόταν σ' αὐτὸ τὸ μέρος, ἤκουσε ἕνα σιγανὸ ὁρῶδο· τὸν κρότο τῆς βροχῆς ἐπάνω στὴ σκεπὴ. Τὸ εὐχάριστο ὅμως συναίσθημα ὅτι ἦταν προφυλαγμένος κόπηκε μὲ τὸν πιδ ἀποτομο τρόπο. Γιατί τὴν ἄλλη στιγμὴ ἄγριες φωνές καὶ ἡχηρὰ γέλια τὸν ἔκαναν νὰ τιναχθῇ τρομαγμένος. Ἀνασηκώθηκε καὶ τέντωσε τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ ἰδῇ τί τρέχει. Στὰ μάτια του παρουσιάστηκε ἕνα θέαμα. Στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ ἀχυρῶνα σπιθίριζε ἀναμμένη χάρω μὴ ζωντὴ φωτιά, καὶ γύρω-γύρω, φωτισμένο ἀλλόκοτα ἀπὸ τὶς κόκκινες ἀνταύγειες τῆς φωτιᾶς, ἦταν μαζεμμένο τὸ πιδ κουρελιαρικό, τὸ πιδ πολύμορφο καὶ τὸ πιδ ἀπαίσιο σκυλόλογι πού μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ γυναῖκες καὶ ἄνδρες ὅπως παρουσιάζονται μονάχα στὶς ἱστορίες πού γράφουν γιὰ ληστές καὶ γιὰ κακούργους, καὶ στοὺς ἐφιάλτες πού μᾶς βασανίζουν τὴ νύχτα. Ἀναμεταξύ τους ἦταν ἄντρες δυνατοὶ καὶ μεγαλοκαμωμένοι, μ' ἡλιοκαμμένα πρόσωπα, μακριὰ ἀχτένιστα μαλλιά, καὶ κουρελιασμένα ρούχα, καθὼς καὶ νέοι κουρελιῆδες μὲ βλοσυρὴ καὶ ἄγρια ἔκφραση, στραβοὶ ζητιάνοι μὲ δεμένα μάτια, σακάτηδες μὲ ξυλοπόδαρα καὶ δεκανίκια, ἀπαίσιοι λωβδιάρηδες μὲ τὶς πληγές τους ἀνοιχτές.

Ἐνας τροχιστής. Ἐνας γανωτῆς καὶ ἕνας μπαρμπέρης βρισκόνταν ἀνάμεσά τους ἔχοντας μαζί καὶ τὰ σύνεργα τῆς δουλειᾶς τους. Ἀπ' τὶς γυναῖκες, ἄλλες ἦταν ἀκόμη κοριτσιάκια, ἄλλες νέες στὰ καλύτερά τους χρόνια, ἄλλες πάλι γριές καὶ ζαρωμένες σὰν στρίγγλες, ὅλες ὅμως φωνηκλῶδες, γλωσσούδες, φιλονεικές, ἀκάθαρτες καὶ κουρελιάρες. Τὴν παρέα συμπλήρωναν μερικὰ παιδιὰ μὲ τρισάθλιο παρουσιαστικὸ καὶ κἀνα-δὺδ σκυλιὰ κοκκαλιάρικα καὶ ψωριασμένα, πού δίχως ἄλλο θὰ χρησίμευαν γιὰ νὰ ὀδηγοῦν τοὺς τυφλοὺς.

Εἶχε πιδ νυχτώσει, ἡ παρέα εἶχε τελειώσει τὸ δεῖπνο τῆς. Τώρα θάρχιζε τὸ πιδ καὶ ἡ κανάτα μὲ τὸ τσίπουρο ἔκανε τὸ γύρο. Ἐξαφνα πολλοὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:

— Ἐνα τραγούδι, ἕνα τραγούδι! Ἡ Νυχτερίδα, ὁ Ντίκ καὶ ὁ Κουτσό-πόδης νὰ μᾶς ποῦν ἕνα τραγούδι.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς στραβοὺς σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέση του, ἔλυσε τὸν ἐπίδεσμο πού σκέπαζε τὰ κατὰγερα μάτια του, καὶ πέταξε τὴν τενεκεδενία ἐπιγραφὴ πού κρεμόταν ἀπ' τὸ λαιμὸ του καὶ πού παρακαλοῦσε τοὺς διαβάτες νὰ τὸν ἐλεήσουν. Ὁ Κουτσόπόδης πέταξε καὶ αὐτὸς τὰ δεκανίκια καὶ στηλώθηκε στὰ δυὸ δυνάτά του πόδια. Κι' οἱ δυὸ τους μαζί ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν ἕνα μὲρτικο τραγούδι. Οἱ ἄλλοι τοὺς συνόδευσαν χτυπώντας τὰ χέρια τους, καὶ κάθε στροφῆς τὸ τέλος τὸ τραγουδοῦσαν καὶ ἐκεῖνοι ἐν χορῶ. Ὅταν ἔφθασε ἡ τελευταία στροφή, τὸ γλέντι εἶχε ἀνάψει σὲ τέτοιο σημεῖο, πού δὲν ἄφηναν τοὺς δυὸ τραγουδιστὲς νὰ τελειώσουν μοναχοὶ τους, ἀλλὰ ὅλοι ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν ἀνάκατα μὲ τὶς πιδ ψηλές φωνές τους, τόσο πού ἔκαναν νὰ τρίβουν οἱ τοῖχοι καὶ ἡ σκεπὴ τοῦ ἀχυρῶνα.

Σὰν τελείωσε τὸ τραγούδι, ἄρχισε ἡ κουβέντα. Ὁ Ἐδουάρδος, ἀκούγοντας τὶς ὁμιλίες τους ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα πὼς ὁ Κάντυ, ἡ μάλλον ὁ Χόμπς, δὲν ἦταν κανένας νεοσύλλεκτος ἀλλὰ μέλος παλιὸ καὶ σημαντικό τῆς συμμορίας. Τὸν ρωτοῦσαν πὼς τὰ πέρασε ἀπὸ τότε πού τοὺς εἶχε ἀφήσει, καὶ ὅταν τοὺς εἶπε πὼς εἶχε κάνει ἕνα φόνον, ἀκούστηκε ἕνα ψιθύρισμα θαυμασμοῦ καὶ ὅλοι ἤπιαν στὴν ὕγεια του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Ποῦ εἶναι τὸ βῶδι πού σέρνει αὐτὸ τὸ ἄροτρο;
(Ἐστάνη ἀπὸ τὸν Κάποιον)

ΑΘΗΝΑΙ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΕΒΗΚΑΝ ΠΟΤΕ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ!

Ἀγαπητοί μου,

ΜΙΑ μακρινή μου φίλη, πού ἤρθε αὐτὲς τὲς ἡμέρες ἀπὸ τὴν πατρίδα της γιὰ νὰ ἰδῇ τὴν Ἀθήνα, μοῦ διηγήθηκε αὐτὸ τὸ ἐκπληκτικόν: Ἐκάθηνε σὸ σπῖτι μιᾶς θειᾶς της, στὴ Βῆθη. Ἡ θειὰ αὐτῇ ἔχει καὶ μιὰ κόρη τῆς ἡλικίας της, γεννημένη καὶ μεγαλωμένη στὴν Ἀθήνα. Ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα πού ἔφτασε, ἡ φίλη μου εἶπε στὴν ξαδέρφη:

— Φῶφη μου, τώρα θέλω νὰ μὲ πᾶς στὴν Ἀκρόπολη. Αὐτὴν θὰ πρωτοῖδω.

Κι' ἡ Φῶφη τῆς ἀποκρίθηκε:

— Καὶ μήπως ξέρω νὰ σὲ πᾶω; Τὸ πιστεύεις πὼς δὲν ἀνέβηκα ποτὲ στὴν Ἀκρόπολη;

Ἡ φίλη μου πισθοχώρησε κατὰ-πληκτῇ:

— Κοροῦδεύεις;

— Ὁχι, σοβαρά.

— Ἀλήθεια; Δὲν ξέρεις νὰ μὲ πᾶς στὴν Ἀκρόπολη; Εἶσαι δεκαοχτὼ χρονῶν. Ὁλ' αὐτὰ τὰ χρόνια τὰ ἔζησες ἐδῶ, κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ της. Καὶ δὲν ἀνέβηκες ποτέ; οὔτε μιὰ φορά;

— Οὔτε μιὰ φορά!

— Μὰ γιατί, γιατί;

— Ἐξέρω κι' ἐγώ; Δὲν ἔτυχε...

σύμπτωση... ἀμέλεια...

— Καλά. Ἐσὺ ἦσουν χρόνια σὸ σχολεῖο. Δὲν σὰς ἀνέβασαν καμμιά μέρα νὰ σὰς δείξουν τὸν Παρθενῶνα, τὸ Μουσεῖο;

— Μπορεῖ... δὲ θυμάμαι... Φαίνεται πὼς θάμουν ἄρρωστη ὅταν ἔγινε αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ.

— Περίεργο!... Στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν φιλοξενήσατε καμμιά συγγενισσα, ὅπως τώρα ἐμένα, κι' αὐτὴ δὲν σοῦ ζήτησε, ὅπως τώρα ἐγώ, νὰ τὴν πᾶς στὴν Ἀκρόπολη;

— Ὁχι. Πρόπερσιν πού ἦρθε ἡ Κατίνα, νομίζω, ἀνέβηκε. Ἀλλὰ τὴ συνόδευσεν κάποιος ἄλλος... δὲ θυμάμαι...

— Μὰ καλά, ἐσὺ δὲν πεθύμησες ποτέ νὰ πᾶς μόνη σου, νὰ ἰδῇς, τελοσπάντων, τί εἶναι κεῖ πάνω, πού ἄλλοι ἔρχονται ἀπ' τὰ πέρατα τοῦ κόσμου γιὰ νὰ τὸ ἰδοῦν;

— Πολλὲς φορές. Καὶ σὸ Δουκαβητὸ ἐπίσης. Κάθε φορά πού τὸν ἔλεπα, ἔλεγα: «ἄχ, πότε θάξωθῶ κι' ἐγὼ νὰ πᾶω νὰ προσκυνήσω σ' ἐκεῖνο τὸ ἐκκλησάκι». Ἐπιτέλους, μιὰ μέρα, ἀξιώθηκα. Ἀλλὰ στὴν Ἀκρόπολη... ἀκόμα!

— Ἐλα λοιπόν, πᾶμε! Ἐπρεπε νάρθω ἐγὼ γιὰ νὰ τὰξιδώθῃς κι' αὐτό.

— Ναί... μὰ... ἀπὸ ποῦ πᾶνε;... μὲ τί πᾶνε;... καὶ ποιὲς ὥρες;... Μοῦ φαίνεται πὼς παίρνουν ἄδεια... καὶ πληρῶνουν...

— Κατάλαβα, πρέπει νὰ βροῦμε ἕναν ὁδηγό.

— Ἀφῆσε ὕστερα πού θάρῃ ὁ Πετράκης. Αὐτὸς θὰ ξέρῃ.

Κι' ἡ ἐκδρομὴ ἀναβλήθηκε ὥς πού πῆγε ὕστερα ὁ Πετράκης— ἕνας ἐξάδερος, τραπεζίτικος— κι' ἀνέλαβε νὰ τὴν ὁδηγήσῃ. Ἀλλὰ κι' αὐτὸς δὲν ἤξερε τὰ καθέκαστα κι' ἔφαξε στὴν ἐφημερίδα. Δέκα χρόνια τώρα ζοῦσε στὴν Ἀθήνα, καὶ μόλις μιὰ φορά, ὅταν πρωτοῖρθε, εἶχε ἀνεβεῖ στὴν Ἀκρόπολη! Τίποτα σχεδὸν δὲν θυμόταν ἀπ' ὅσα εἶχε ἰδεῖ ἐκεῖ-πάνω. Κι' ὅταν βρέθηκαν μέσ' στὰ θάνατα μάρμαρα, περισσότερα ἤξερε γι' αὐτὰ ἢ φίλη μου ἀπὸ τὰ βιβλία πού εἶχε διαβάσει. Κι' αὐτῇ, ἡ ξένη, τᾶλεγε καὶ τᾶδειχνε στοὺς Ἀθηναίους! Αὐτὰ μοῦ διηγήθηκε. Καὶ σὸ τέλος μοῦ εἶπε:

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν τὸ φανταζόμουν ποτέ πὼς θάῃσκα ἐδῶ. Πέρα ντόπιους πού δὲν ἀνέβηκαν στὴν Ἀκρόπολη ποτέ ἢ μόνο μιὰ φορά! Δὲν εἶναι παράξενο;

Πολὺ παράξενο βέβαια, ἀλλὰ ὄχι καὶ τόσο σπάνιο. Ὑπάρχουν ἴσως χιλιάδες Ἀθηναῖοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι πού δὲν εἶδαν τὴν Ἀκρόπολη παρ' ἀπὸ μακριά, ἀπὸ κάτω. Καὶ μόνο τὴν Ἀκρόπολη; Πόσα ἄλλα ἀξιοθέατα ἔχει ἡ πρωτεύουσα, πού πολλοὶ ντόπιοι δὲν τὰ εἶδαν ποτέ τους! Ἐνας ξένος πού ἔρχεται γιὰ λίγες ἡμέρες, τὰ βλέπει ὅλα ἢ τὰ περισσότερα. Γιατ' εἶναι ξένος, γι' αὐτὸ ἦρθε, αὔριο θὰ φύγῃ, καὶ τὸ κάνει δουλειά. Ὁ ντόπιος ὅμως τὸ παραμελεῖ, τὸ ἀναβάλλει. «Δὲ βαριέσαι, λέει, πᾶω ὅποτε θέλω». Καὶ δὲν πᾶει ποτέ! Ἐγὼ ὁ ἴδιος, πολλὰ πράγματα πού ἔπρεπε νὰ τὰ εἶχα ἰδεῖ, κι' ἀπὸ πολλὰς φορές μάλιστα, τὰ εἶδα μόνο μιὰ φορά κατὰ τύχη, συνοδεύοντας κάποιον φίλο μου ξένο. Καὶ ἂν μὲ ρωτήσετε, μένουν κι' ἄλλα; Ὁ, πολλὰ! Φαντασθῆτε μόνο, πὼς δὲν κατόρθωσα ἀκόμα νὰ πᾶω σὸ νέο Βυζαντινὸ Μουσεῖο! Καὶ τὸ παλιό, τὸ Ἀρχαιολογικὸ ἔχω νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ χρόνια. Δὲν παραξενεύουμαι λοιπὸν καθόλου ὅταν ἀκούω πὼς ἕνα κορίτσι δεκαοχτὼ χρονῶν, γεννημένο καὶ μεγαλωμένο στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ νάνεθῃ μιὰ φορά στὴν Ἀκρόπολη, ἔπρεπε νὰ τὸ σπρώξῃ μιὰ ξαδέρφη του, πού ἦρθε νὰ μείνῃ ἐδῶ λίγες ἡμέρες! Εἶναι ὅμως καὶ λιγάκι... ντροπή.

Αὐτὸ πρέπει νὰ τόμολογήσουμε. Νά-χουμε τὴν εὐτυχία νὰ ζοῦμε «κάτω ἀπ' τὴ σκιά» τοῦ ἱεροῦ βράχου, νὰ βλέπουμε καθεμέρα ἀνθρώπους πού ἔσχισαν θάλασσες κι' ὠκεανούς μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν Παρθενῶνα, καὶ νὰ μὴ θυσιάσουμε καὶ μεῖς μιὰν ὥρα, νὰ μὴν παίρνουμε τὸ τράμ πού θὰ μᾶς βγάλῃ στὴν εἴσοδο, καὶ νὰ μὴν ἀνεβαίνουμε τὴν σκάλες τῶν Προπυλαίων... τουλάχιστο μιὰ φορά τὸ χρόνο, ἢ μιὰ φορά σὲ πέντε χρόνια, σὲ δέκα, σὲ δεκαοχτὼ;... Εἶναι ἀπὸ τὴν ἀμέλεια ἐκεῖνες πού δὲν ἐπιτρέπονται, δὲν δικαιολογούνται μὲ κανένα τρόπο. Κι' ὅσοι ἀπὸ σὰς βρίσκεστε τυχὸν στὴ θέση τῆς ξαδέρφης τῆς φίλης μου—πού δὲν τὸ πιστεύω—πρέπει νὰ νιώσετε τώρα αὐτὴ τὴ ντροπή, αὐτὴ τὴν τύψη, καὶ νὰ ὑποσχεθῆτε σὸν ἑαυτὸ σας πὼς σὲ πρώτη εὐκαιρία θὰ νάνεθῃτε στὴν Ἀκρόπολη. Ἄν δὲν ἀνέβηκατε ποτέ σὸ Δουκαβητό, δὲν πειράζει: δὲν ἔχασατε παρὰ ἕνα ὥρα τοῦ περιπάτου κι' ἕνα θαυμάσιο πᾶνόραμα. Ἀλλ' ἂν δὲν ἀνέβηκατε στὴν Ἀκρόπολη, πειράζει πολὺ! Γιατὶ δὲν αἰστανθήκατε ἀκόμα τὴν πῖθ ἱερῇ συγκίνησης τῆς ζωῆς σας, τὸν πῖθ μεγάλο θαυμασμὸ καὶ τὴν πῖθ δυνατὴ περηφάνεια πὼς εἰσθε Ἀθηναῖοι καὶ Ἕλληνες.

Καὶ δὲν εἶναι μόνο ἡ Ἀκρόπολη μὲ τὸν Παρθενῶνα καὶ μὲ τὸ Μουσεῖο τῆς πού μπορεῖ νὰ σὰς ἐμπνεύσῃ αὐτὰ τὰ αἰσθήματα. Ἡ Ἀθήνα ἔχει καὶ τόσα ἄλλα μνημεῖα πού ἀνακαλοῦν τὸ ἐνδοξο παρελθόν της! Τὰ εἶδατε ἀπὸ κοντά; Πῆγατε σὸ θέατρο τοῦ Διονύσου, σὸ θέατρο τοῦ Ἡρώδου, στὴν Πνύκα, σὸ Ὀλυμπεῖο, σὸ Θησεῖο, σὸν Κεραμεικὸ;... Γιὰ τὸ Στάδιο δὲν σὰς λέω. Αὐτὸ ἀνακαίνισθη, εἶναι σὲ χρῆση κοινῇ, πηγαίνει ὅλος ὁ κόσμος. Σὰς λέω μόνο γιὰ τὰ μνημεῖα πού ἔμειναν ἀρχαιολογικά. Κι' αὐτὰ πρέπει νὰ ἰδῇτε. Καθὼς καὶ τὰ Μουσεῖα. Ὅπως δὲν ὑπάρχει σὸν κόσμον δεύτερος Παρθενῶνας, ἔτσι δὲν ἔχει τὸ ταῖρι του καὶ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο, πού πολλοὶ θὰ τῶχουν ἰδεῖ μόνο ἀπὸ πῆξ, περνώντας τὴν ὁδὸν Πατησίων ἢ... παίζοντας σὸν κήπο του. Μὰ μπορεῖ νὰ λέγεται Ἀθηναῖος ὅποιος δὲν μῆπκε μιὰ φορά καὶ δὲν εἶδε τοὺς ἀμύθητους θησαυρούς του, μαρμαρένιους, χάλκινους, χρυσοῦς, ἀπὸ τὰ γγεία τοῦ Βαφιοῦ, ὡς τὴ στήλη τοῦ Ἀριστίωνα κι' ὡς τὸν Ἐφῆδο τοῦ Μαραθῶνα;

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΝΕΚΡΟΛΟΥΛΟΥΔΑ

Χειμωνανθούς ὁλόδροσους
σὸ μνήμα σου σκορπίζω,
Χρυσάνθεμα ἄσπρα, κίτρινα,
ἀλικά ματωμένα...
Βρέχει... λὲς κλαῖν οἱ οὐρανοί...
θλιμμένη ἀντικρύζω
τὴ μολυβένια ἔκταση,
σύννεφα μαυρισμένα,

Πρὶν τ' αὐγινὸ ἄστρο φανῇ,
μονάχη συνθλίβω,
Στὸν κρύο τάφο νάχουμαι.
μάτια ἀγαπημένα
Τότε θωρῶ σὰν σ' ὄνειρο...
ἀθέλητα δακρύζω.
Νά... δὲς... σκορπᾶω λούλουδα
μὲ δάκρυα ραντισμένα.

Βαρεῖα κυλᾶ τώρα ἡ βροχή...
μουσκέψαν τὰ λουλούδια.
Πάρ' τα... καὶ πλεῖδ τὰ μούσκεψαν
τὰ δάκρυα μου... Σὰν δεῖλι
Μουχρῶσει τὸ νεκρόκηπο,
ἔλα μὲ τ' ἀγγελουδία,

Πάρ' τα, καὶ στὰ ὠχροφύλλα
ἡ θλίψη μου εἰν' ὑμνῶν.
Τί κι' ἂν ὁ τάφος σ' ἔλυσσε;
γιὰ μὲ ἡ ψυχὴ σου μένει.
Σὰν αὖρα τὰ φιλάκια της
τὰ αἰσθάνουμαι στὰ χεῖλη.

Ραγισμένη Δύρα

Η ΔΕΛΑ ΚΑΙ Η ΑΝΝΑ

Β'.

Λέγαμε λοιπὸν τὴς ἄλλες πὼς οἱ δυὸ φιλαροῦτσικες τὰ βάλανε μὲ τὸν κύρ-Γιώργη τὸ συχωριανό τους. Ὁ γὰρ-δαρος μὲ τὸ τράβηγμα τῆς οὐρᾶς του στάθηκε ἀκίνητος—οὔτε νὰ κλωστήσῃ δὲν εἶχε ὁρῆσῃ.—Συντὸς τ' ἀφεντικό του βλαστημῶντας τὸ «ζαγάρι πού κοιμάται ὁλόρθο» μὰ ὁ κύρ-Μέντιος δὲν τὸ κοινά ρούπι. Τὶ νομίζετε πὼς εἶχαν καταφέρει ἀκόμα τὰ «αἰκνίχτα»; Εἶχαν δέσει κάποιον σχοινὶ πού κρεμόταν ἀπ' τὸ σαρμάρι τοῦ ζώου στὴν πασχαλιά τους. Γυρνώντας τέλος ὁ κύρ-Γιώργης νὰ δῇ τί συμβαίνει, βλέπει τὴς χαριτωμένες παιδούλες νὰ τρέχουν σὰν δαιμονισμένες γιὰ νὰ ξεφύγουν τὴ δίκαιη ὁργή του.

Ἀλλ' ἡ μιὰ φορά πάλι—αὐτὸ ἔγινε σὲς ἄρχες τοῦ χειμῶνα—σκαρῶσανε τὸ σπουδαιότερο κατόρθωμά τους. Μὰ σάμ-πως τὸ θέλανε οἱ κακομοῖρες; Ἀθελά τὴς βοηθοῦσε στὰ σχέδιά της ἡ μητέρα τους, πού ἦταν ἀναγκασμένη νὰ λείπῃ τὸν περισσότερον καιρὸ σὸ χωράφι.

Ἡ μητέρα τους ἄρχισε νὰ βάζῃ μαγά-λι γιὰ νὰ ζεσταίνεται τὸ σπῖτι καὶ νὰ τραβᾷ καὶ τὴν ὑγρασία. Ἡ Δέλα κι' ἡ Ἄννα καταχαρούμενες καθήσανε κοντά, ἡ μιὰ μὲ τὸ Ἀναγνωσμάτιό της κι' ἡ ἄλλη μὲ τὴν κούκλα της. σὰν δυὸ καλὰ κοριτσάκια. Μὰ, εἶπαμε, εἶχανε μέσα τους τὸ δαιμόνιο τοῦ αἰκνίχτου. Ἡ Ἄννα θυμήθηκε πὼς ὁ θεὸς Γιάννης τοὺς εἶχε στείλει κά-στανα ἀπ' τὴν Ἀθήνα, καὶ ἡ Δέλα πού τ' ἄκουσε ἔτρεψε γρήγορα-γρήγορα σὸ κατώι, ἔβγαλε μιὰ χούφτα μεγάλα κά-στανα, κι' ὅπως ἦταν, δίχως νὰ τὰ χα-

ράξῃ δηλαδή, τὰ ἔχωσε στὴ φωτιά καὶ τὰ κοκούλωσε.

Ὅσο νὰ γίνονταν κάστανα, σκεφθῆ-κανε ὅτι μπορούσαν νὰ πᾶνε ὡς τὸ περιβόλι, πού δούλευε ἡ μητέρα τους. Εἴσατε περίεργοι νὰ μάθετε τί ἔγι-νε; Τὰ κάστανα πεταχτήκανε μαζί μὲ τὰ κάρβουνα τριγύρω στὴν κάμαρα, πῆραν φωτιά οἱ κουρτίνες καὶ τὸ τρα-πεζομάντηλο, κι' ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἔσπρω-χε τὴν Κυρὰ-Λεμονιά, τὴ μάνα τους, νὰ γυρίσῃ γρηγορότερα σπῖτι, θὰ γι-νόταν ὅλα στάχτη.

Θέλετε κι' ἄλλο;...
Τὴς ἡμέρες πού ἐπρόκειτο νὰ φύγου-με γιὰ τὴν Ἀθήνα, λίγο πῖθ ὕστερα ἀπ' τὴν «καστανοπυρκαϊά», βλέπω τὴ μι-κρότερη νὰ περιφέρεται σὰν βρεμμένη γάτα σὸν κήπο τους.

— Τί κάνεις, τῆς λέω, πού εἶναι ἡ Ἄννα;

— Ἐχε πυρετὸ καὶ ζέστη, μοῦ ἀπαν-τάει μὲ τὸ πῖθ σοβαρὸ μὰ καὶ πῖθ λυ-πημένο ὕψος τοῦ κόσμου! καὶ παραξε-νισμένη βέβαια γιὰ τὰ γέλια πού ἔμπη-ξα, κατσοῦφιασε καὶ τράβηξε γιὰ μέσα ἐνῶ στὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ της ἔλαμψε κάποιον δάκρυ...

Νάρκισσος

ΓΙΑΤΙ ΑΡΓΕΙ

Ο ΜΟΡΦΕΑΣ ΑΠΟΨΕ;..

Ἄ, τί φοιχτά πού βουτίζει ὁ ἀέρας! Πὼς τοῦ ἦρθε ἀπόψε, πού ἡ Φιφὴ εἶ-ναι μόνη σὸ κρεβάτι της, νὰ στήσῃ τέ-τοιο τρελλοπαλινδρό; Ἡ μαμὰ εἶναι καλεσμένη κάπου, κι' ἡ Φιφὴ κοκκου-λωμένη σὲς μαλακὰς, ζεστὲς κουβέρ-τες της, τοῦ κακοῦ προσπαθεῖ νὰ κοι-μηθῇ. Πόσο φοβάται! Τί σὰν εἶναι 13 χρονῶν, μήπως ὅποιος εἶναι μεγάλος δὲν εἶναι καὶ φοβηταῖος; Ἡ μαμὰ της προσπαθεῖ νὰ τῆς κόψῃ αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα, ἂν κι' ἡ Φιφὴ δὲν τὸ παρα-δέχεται ποτέ.

Ἄ, μὰ τί φοιχτά πού βουτίζει ὁ ἀέ-ρας ἀπόψε!... Δὲς καὶ τὸ κάνει ἔ-πίτηδες γιὰ νὰ φοβίξῃ τὴ μικρὴ της ψυχούλα! Σφυρίζῃ τόσο ἀπαίσια, περ-νώντας ἀνάμεσα ἀπ' τὰ γυμνωμένα κλαδιά πού τ' ἀναγκάζει νὰ γέρονουν πορημένος καμά; Ἀντίκρου μου κοιτά-ζω τὸ κάδρο τοῦ Μιλλέ. Εἶχαν ἀφί-σει κατὰ γῆς τὰ σύννεγά τους, οἱ δυὸ χωριάτες—ἀντρας καὶ γυναῖκα—καὶ σκύβουν τὸ κεφάλι ταπεινά, εὐλαβικά, σὸν ἦχο τῆς καμπάνας πού σημαίνει τὸν ἐσπερινό. Εἶχαν τὰ χέρια σταυρω-μένα καὶ τὰ χεῖλη τους μισανοιγμένα ψιθυρίζαν τὸ «Ἄβε Μαρία». Ἐμένα τὰ χεῖλια καὶ τὰ χέρια μου μέναν ἀκί-νητα κι' ἀλύγιστα τὰ γόνατά μου. Μὰ ἡ ψυχὴ μου ὅλη, γονατισμένη, ψιθυρί-ζει μιὰ προσευχή, μ' ἀπόγνωση... Μιὰ προσευχὴ θλιμμένη...

Ἡ καμπάνα ἀκούγεται τώρα πῖθ κα-θαρά Σημαίνει νεκρικὰ... Ποιὸς νά-χῃ σβύσει τάχα μαζί μὲ τὸ βασιλεῖμα τοῦ ἡλίου; Καὶ μὲ μιᾶς ἡ θλίψη τῆς καμπάνας, τοῦ σούρουπου, τοῦ χωρι-μοῦ μὲ διαπερνάει. Περγὰν ἐμπρός μου δρόματα χωρισμῶν μελλούμενων, παν-τοτεινῶν... Ὁλὴ ἡ πίκρα τῆς ζωῆς... Καὶ γέρον τὸ κεφάλι κι' ἀφίνω τὰ δά-κρυά μου νὰ τρέχουν ἀκατάπαυτα καὶ νὰ

πῇ γιὰ νὰ σηκώνεται νωρίς τὸ πρωῒ. Στὸ δρόμο, κάτι ἔπεσε μὲ πάταγο, κι' ὕστερα ὁ δρόμος βυθίστηκε σὸ σκο-τάδι. Ἡ Φιφὴ μάζεψε πῖθ πῖθ τὰ πο-δαράκια της. Κατάλαβε πὼς ὁ ἀνεμὸς ἔρριξε τὸ γλόμπο τοῦ ἀντικρῖνου γκα-ράζ...

Τί φοβερὴ νύχτα ἀπόψε!... Μὰ... οὐφ, τί ἤθελε νὰ τὸ σκεφθῇ αὐτό! Ὁ-λο τῆς φαίνεται πὼς σὲ κάποιον μέρος τῆς πόλης γίνεται πυρκαϊά, ἀκούει τοὺς ἦχους τῆς καμπάνας, πού φτάνουν πο-τε βραγχοί, ποτε δυνατοί, ἀκανόνιστοι στ' αὐτιά της, καὶ βλέπει μὲ τὴ φαν-τασία τῆς τὴς φλόγες νὰ ὑψώνονται πρὸς τὸν οὐρανὸ, ἄλλοτε νὰ γέρονουν βιαστικά, παρασυρμένες ἀπ' τὸν ἀέρα, ἀγκαλιάζοντας τὸ θῆμα στὴν πυρρινὴ ἀγκάλη τους. Καὶ νὰ σηκώνονται ψηλά κι' ὕστερα νὰ πέφτουν πάνω σ' ἄλλο σπῖτι, γυρεύοντας νὰ τὸ γλείψουν μὲ τὴ βλαβερὴ γλώσσα τους, τὴ φοβερή...

Ἡ Φιφὴ ἄρχισε νὰ κἀνῃ ἀργὰ μιὰ προσευχή, μὰ ὁ ἀέρας ξαναβούτῃξε δυ-νατώτερα καὶ τῆς φάνηκε, πὼς ἤθελε νὰ σηκώσῃ ὅλο τὸ σπῖτι, κι' αὐτὴν μα-ζί...

— Ἀχ, μὰ γιατί ἀργεῖ ὁ Μορφέας ἀ-πόψε;..

Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

— Ἀντίο, Νέλλη μου.

— Στὸ καλὸ, Ἀννούλα.

Ἐνα σφίξιμο τῶν χειρῶν βιαστικὸ, ἕνα φιλὶ στερενὸ κι' ἡ πόρτα ἐκλείει μὲ βρόντο. Βήματα ἤχησαν σὸ πεζο-δρόμι. Τὰ μετρῶ ἀσυναίσθητα. Ἐνα-δυὸ, τρία... δέκα. Τὸ μαλακὸ χῶμα ἔσβυσε τ' ἄλλα. Καὶ βασίλευσε ἡ ἀπό-λυτη τοῦ δωματίου σιωπή.

— Ἐφυγε!..

Ἀργὰ, συρμένα, κάθε συλλαβὴ τῆς λέξης τῆς πικρῆς ξεφεύγει ἀπὸ τὸ στό-μα μου. Κι' ἡ ἡχώ τοῦ δωματίου ἀ-παντᾷ θλιμμένα κι' ἀντιλαλεῖ μέσ' στὴν ψυχὴ μου σὰν κάτι τρομερό:

— Ἐφυγε...!

Ἀτέλειωτη κι' ἡ φράση μένει. Μὰ κάτι μέσα μου σπαράζει, σὰν κάτι νά-χῃ σπάσει, σὰν κάποια νάχῃ γίνῃ πλη-γὴ, κι' ἡ καρδιά μου ματώνει, κι' ἡ καρδιά μου πονεῖ. Κι' ὁμῶς ἔχω χάσει μονάχα μιὰ φίλη.

Μακριά, πολὺ μακριά, ἀκούγεται ὁ ἦχος μιᾶς καμπάνας. Ἐσπερινὸς ἀγο-ρημένος καμά; Ἀντίκρου μου κοιτά-ζω τὸ κάδρο τοῦ Μιλλέ. Εἶχαν ἀφί-σει κατὰ γῆς τὰ σύννεγά τους, οἱ δυὸ χωριάτες—ἀντρας καὶ γυναῖκα—καὶ σκύβουν τὸ κεφάλι ταπεινά, εὐλαβικά, σὸν ἦχο τῆς καμπάνας πού σημαίνει τὸν ἐσπερινό. Εἶχαν τὰ χέρια σταυρω-μένα καὶ τὰ χεῖλη τους μισανοιγμένα ψιθυρίζαν τὸ «Ἄβε Μαρία». Ἐμένα τὰ χεῖλια καὶ τὰ χέρια μου μέναν ἀκί-νητα κι' ἀλύγιστα τὰ γόνατά μου. Μὰ ἡ ψυχὴ μου ὅλη, γονατισμένη, ψιθυρί-ζει μιὰ προσευχή, μ' ἀπόγνωση... Μιὰ προσευχὴ θλιμμένη...

Ἡ καμπάνα ἀκούγεται τώρα πῖθ κα-θαρά Σημαίνει νεκρικὰ... Ποιὸς νά-χῃ σβύσει τάχα μαζί μὲ τὸ βασιλεῖμα τοῦ ἡλίου; Καὶ μὲ μιᾶς ἡ θλίψη τῆς καμπάνας, τοῦ σούρουπου, τοῦ χωρι-μοῦ μὲ διαπερνάει. Περγὰν ἐμπρός μου δρόματα χωρισμῶν μελλούμενων, παν-τοτεινῶν... Ὁλὴ ἡ πίκρα τῆς ζωῆς... Καὶ γέρον τὸ κεφάλι κι' ἀφίνω τὰ δά-κρυά μου νὰ τρέχουν ἀκατάπαυτα καὶ νὰ

θρηνησουν τον ήλιο που έσβυσε, το νεκρό που χάθηκε και την αγαπημένη που φυγε μακριά, για πάντα ίσως.

Νέλλη

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ο Γιαννάκης κουράστηκε να παίξει. Πέταξε μακριά το σπαθί και τη χάρτινη περιεφραγία του. και πήγε να καθήσει στο πεζούλι της αύλης.

Αντίκρισε απ' τη μισάνοιχτη πόρτα του πλασαριού, βλέπει τη μαννούλα του που πλένει. Τη βλέμμα του παιδιού δεν το σταματά η επίπονη δουλειά της μητέρας. Έκει δίπλα στη γλάστρα με το παράξενο αυτό φυτό, (που ο Γιαννάκης δεν ξέρει πως το λέει) μια πεταλούδα χορεύει σαν τρελή γύρω απ' το μπουμπούκι, που είναι έτοιμο ν' ανοίξει. Μια πεταλούδα! σωστός πειρασμός με τ' ανοιχτά χρυσά φτερά της πουχαν πάνω γαλάζιες βούλες. Με μάτια λαμπερά και στόμα που το χαμόγελο το μισάνοιγει, δρμά ο Γιαννάκης (αστόχαστο μυαλούδακι, που νόμιζε πως την όμορφη ψυχή θα μπορούσε να κλείσει στη ρόδινη χουφτίτσα του!) και πατατράκ! ή γλάστρα αναποδογυρίζει στις πλάκες και σπάει, κι' ή πεταλούδα... ή πεταλούδα πέταξε ψηλά στις γλάστρες με τους ήλιους.

Φτωχέ μου Γιαννάκη... Με τα μάτια ψηλά, κοιτάς τα δακρυσμένους τα χρυσά φτερά! στίς μικρές χουφτίτσες, τις μισάνοιχτες παιχνιδιές ο ήλιος.

Δε βλέπει ή δε θέλει να δει τη μαννούλα του, που με τις σαπουνάδες στα χέρια πετάχτηκε απ' το πλασταριό να δει τι κατάφερε πάλι ο γιός της.

Μιά, δυο μπότες ξαναφέρονται το Γιαννάκη απ' τους ήλιους στη σπασμένη γλάστρα, και τα ματάκια τρέχουν δάκρυα κι' ο Γιαννάκης ξανακάθεται μελαγχολικός στο πεζούλι.

Η ήσυχία ξανάρθε στην αύλη. Δεν διακόπτεται παρά μόνο που και που από τα νερά που χύνονται στο πλασταριό. Και πάλι ήσυχία.

Ξαφνικά, χαρούμενα τρετάσματα γεμίζουν τον αέρα: Περονούν χελιδόνια, σκίζοντας τον χλιαρό ανοιξιάτικο αέρα με τις ψαλιδατές ουρές. Τα δακρυσμένα ματάκια του Γιαννάκη υψώνονται στον ουρανό. Μια χρυσή αχτίνα του στέγνωσε κιόλας τα δάκρυα. Το στόμα ξανοίγει χαμογελώντας κι' ο Γιαννάκης αρχίζει να χοροπηδά, στέλνοντας φίλια στα χελιδόνια. που με τα ξεφωνητά τους, από ψηλά, τον άκομπα-νιάζουν.

Εύα

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΑΚΙ

Το δυστυχισμένο το ποντικάκι Νά το, στη μέση του δρόμου, άψυχο, νεκρό. Είναι ακόμη μικρούλι, μόλις μπήκε στη ζωή και πέθανε.

Μικρό, ήσυχο, αμέριμνο, δε σκεφτότανε το τέλος που το περίμενε. Έπαιζε, έπαιγε, κοιμόταν.

Μά έφτασε ή ώρα που έπρεπε να ζητήσει μονάχο του το φαί του κι' αρχίσανε τα βάσανά του.

Πρώτα το κυνήγησε ή γάτα.

Άδικα βέβαια, γιατί γλύτωνε πάντα το πονηρό, έφαρμόζοντας τη διδασκαλία της κυρά-ποντικίνας.

Ήρθε όμως ή ώρα του. Γελάστηκε

απ' ένα κομμάτι τυρί βαλμένο σ' ένα ντουλαπάκι συρματένιο. Με δυο πήδους βρέθηκε μπροστά του, μα δεν πρόλαβε να τ' άγγιξει. Το ντουλαπάκι έκλεισε και το ποντικάκι φυλακίστηκε.

Άδικα φώναζε, έτρεξε, χτυπήθηκε. Δεν μπόρεσε να φύγει.

Κι' ύστερα από λίγο κοιμήθηκε τον αιώνιο ύπνο. Και να το τώρα στη μέση του δρόμου άψυχο, νεκρό.

Δικέφαλος Άετός

ΤΟ ΞΑΦΝΙΚΟ

— Άχ, καίμενη, άρχισε ή Κάκια, δεν ξέρεις πόσο είμαι στενοχωρημένη. Κάτι κακό θα μου συμβή, ξαφνικό!

Για πρώτη φορά άκουα την αγαπημένη μου φίλη να μου μιλά έτσι, μου φάνηκε άστείο κι' έμπηξα τα γέλια.

— Α! μου κάνει, ξαρώνοντας χαριτωμένα το μουτράκι της, μη γελάς! Θά δεις πως θάβγω άληθινή. Είδα ένα όνειρο, ω, μα ένα κακό, πολύ κακό όνειρο.

— Άσε, Κάκια μου, τις δεισιδαιμονίες κι' έλα να μου πής Ιστορία, γιατί δεν ξέρω γού...

Ήρθε μουνομυρίζοντας «δεισιδαιμονίες... θά το δούμε»...

Περάσαν οι ώρες και σχολάσαμε. Σ' όλο το διάστημα ή Κάκια φαινόταν ύπερβολικά ταραγμένη. Μούρθε όρεξη να την πειράξω.

— Έ, Κάκια, της λέω, το ξαφνικό σου άκόμη δεν ήρθε και θά δης.

— Ούφ, άνοησίες! παύσε πιά, Κάκια, πως σου μπήκαν αυτές οι σκουριασμένες ιδέες στο μυαλό! Άκοιός έκει! Είδε σου λέει ένα κακό όνειρο, κάτι ξαφνικό θά της συμβή. Δεν περίμενα, Κάκια μου, νασαι τόσο άνοητη.

Τέντωσε τα ματάκια της, κοιτάζοντας με μ' έκπληξη και θυμό:

— Άνόητη! Έγώ άνόητη! Δεν σου ξαναμιλώ. Και σ' είχα για την καλύτερή μου φίλη. Τώρα κατάλαβα την καρδιά σου.

— Πώς; τί είπες; Κατάλαβες την καρδιά μου; Θες να πής πως είμαι κακή. Έγώ κακή; Έγώ;

Και γιατί τη θυμό όρμησα επάνω της να την ξυλίσω. Της άρπάξω τα μαλλιά μα σύγχρονα αισθάνομαι ένα δυνατό χτύπημα στο μάγουλό μου.

Α! δεν έχει, δεν της ξαναμιλώ! Και γυρνά φουρκισμένη να φύγει, όταν ξόφνου άκούω ένα κρυσταλλένιο γέλιο. Το γέλιο της Κάκιας. Γυρνά ξαφνιασμένη.

— Ε! φίλη μου, άκούω να μου λέει, πως να μην πιστεύω έπειτα στα όνειρα; Αυτό δεν ήταν ξαφνικό;...

Δεν άπάντησα' ή σιωπή μου όμως έπιβεβαίωσε τα λόγια της.

Ρέλια

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η Μπεμπέκα δάγκασε τον Τοτό στο φρύδι. Η μαμά της βλέπει το σημάδι και τον ρωτά:

— Ποιός σε δάγκασε;

Ο Τοτός, για να κρύψει τη Μπεμπέκα, άπαντά:

— Δαγκώθηκα μόνος μου.

— Μπά! και πως έφτασε το στόμα σου ως εκεί;

— Άνέβηκα στην καρέκλα.

Γεώργιος Παπούλιας

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 όδός Εϋριπίδου, τήν 23 Μαΐου 1932

ΔΗΛΩΣΗ

Δεν παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο, για τα όποια πρέπει να πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετε τα και βάψετε το γραμματόσημο σωστό.

— Δεν άπαντώ σε κανένα, όταν με ρωτά για πράγματα που τα έχει ο Όδης του Σύνδρομης. Τιμάται δε. 5, ταχυδρομικώς δε. 6, και πρέπει να τον προμηθευθώ όποιος θέλει να λαβαίνει μέρος στην κίνηση.

ΜΕ το φυλλάδιο τούτο τελειώνει ή Α' Έξαμηνία του 1931 (γιατί, καθώς έξετε ο χρόνος μου άρχίζει από 1ης Δεκεμβρίου). Παρακαλώ πολύ όσους λήγει ή συνδρομή τους μ' αυτή την έξαμηνία, να την ανανεώσουν άμέσως. Καταλαβαίνουν βέβαια πόση ανάγκη έχω τώρα μ' αυτή την κρίση και με την ύψωση των τιμών... Άν εξακολουθήσει μάλιστα, θάνακασθω κι' εγώ να πάρω τα μέτρα μου. Όλα τάλλα έβδομαδιαία περιοδικά ελάττωσαν κιόλας τις σελίδες τους ή αύξησαν τη συνδρομή τους. Έγώ τίποτα άκόμα. Δεν πρέπει λοιπόν — τουλάχιστο — να ανανεώνετε εγκαίρως τη συνδρομή σας;

Στο έρχόμενο, όριστικώς, θα δημοσιευθώ ή «41η Κυριακή». Ο κ. Βώττης την εικονογράφησε τόσο όμορφα, τόσο... άνηθρά! Μόνο την εικόνα της Μόννα Βάννας, που βραβεύθηκε στην προηγούμενη, δεν θάχξ, γιατί δεν μου έστειλε φωτογραφία της. Θα βάλω όμως τις εικόνες μερικων άλλων βραβευμένων.

Είδες, Κυρά-Φροσύνη, ότι το πασχολινό σου κομμάτι δημοσιεύθηκε. Διαβίβω τα συγχαρητήριά σου στην Περιπλοκάδα για το δικό της. Ο κ. Ε. σ' ευχαριστεί πολύ για όσα γράφεις. Άλήθεια, είναι θαυμαστή ή σάτυρα του Μάρκ Τουαίν στις γελοίες αυτές αλλικές συνήθειες κι' έθιμοις. Κι' ή Ιστορία τού παιδιού που τρώει το ξύλο αντί για τον πρίγκιπα της Ουαλλίας είναι και κωμική και θλιβερή, όπως πολύ καλά τη χαρακτηρίζει.

Τι ώραίο το γράμμα σου, Άντισμένη Δεμονιά! Ιδιαίτερα σε συγκίνησαν αυτά που γράφεις εξαφρόρμη της Έγκυκλίου κι' ή παρατήρησή σου ότι το καλύτερο διδάγμα σάς δίνω με την ίδια μου τη ζωή, γιατί άφασούθηκα σ' ένα έργο κι' άφιέρωσα σ' αυτό όλες μου τις δυνάμεις, και αγωνίσθηκα να νικήσω όλα τα έμποδια — πράγμα βέβαια που πρέπει να κάνει κάθε άνθρωπος στον κόσμο.

Έλαβα, Κραυγή Νίκης, και θα σου πω όταν έλθω ή οειρά του. Να, προτιμώ τα φαεινά κομμάτια από τα μελαγχολικά και τα ρωμαντικά. Κυρίως μάρεσουν τάληθινά, τα πικρά από τη ζωή. Άλλ' αυτό δεν σημαίνει. Καθένας πρέπει να γράφει κατά την κλίση του και τη διάθεσή του. Και τότε το κομμάτι του θα είναι καλό. Γιατί αυτό βέβαια είναι το κυριώτερο: να γράφεις καλά σ' ό,τι είδος σου άρέσει.

Έκαμες καλά που μου ξανάγραφες, Προϊνέ Κελάδην, μου φαίνεται όμως πως σου άπάντησα και σ' άλλα σου γράμματα και θα είδες στο μεταξύ την άπάντησή μου. Τή συλλογή σου την έλαβα εγκαίρως. Σο έστειλα 5 τετράδια.

Χαριτωμένη, Ταξιδιώτη, ή κινέζικη Μαγική Εικόνα σου, αλλά κι' αυτή κακο-

σχεδιασμένη σαν τις άλλες. Ίδες π. χ. τη Μ. Εικόνα του Κάποιου που δημοσιεύω σήμερα. Δεν βρίσκεις μεγάλη διαφορά; Να, περιεργή αυτή ή ακαταστασία του καιρού στη χώρα σας. Ίσως' από θερμότητα 30 βαθμών κι' από φλογερό λίβα, χιόνια στο βουνό. Και το κακό είναι που βλάφτηκαν τα δέντρα και τα σπαρτά.

Όχι, Τριπολιτσιώτικε, ούτε στη γειτονιά μου δεν γκρεμίστηκε κανένας φούρος, κι' όμως μούγραφες γρήγορα, μπράβο! Στην άριθμηση των Άσκησεων του 18ου φύλλου έγιναν πραγματικώς ένα λάθος: Τήν 244 άκολουθεί ή 246, ώστε Άσκησις με άριθ. 245 δεν υπάρχει. Έννοείς ότι δεν θα άρχω όποτε στις Δύσεις. Όστε... το λάθος άσημάντο.

Έχω ένα γράμμα σου, Άϊντά, με χρονολογία 3 Άπριλίου, που μου γράφεις όμως πράγματα που έγιναν μετά το Πάσχα. Θα είναι, χωρίς άλλο, από 3 Μαΐου. Να, άφω όσον άρρωστη, δέχομαι τη Συλλογή σου. Κομμάτι όμως θα μου στείλεις μόνο ένα: ή εκείνο διορθωμένο, ή άλλο.

Στήν ηλικία σου, Νόρα, δεν μπορεί παρά να σου άρέσουν τα παιχνίδια και με δυσκολία «να στρώνονται στο γραφείο». Βλέπεις όμως ότι είναι ανάγκη — κάποτε κι' ευχαρίστηση — να το κάνεις κι' αυτό. Σο έστειλα 5 τετράδια κι' έλπίζω να μου γράφεις συχνά.

Δεν είδα αυτές τις άυθεντεύσεις, Φεμινιστρια, υποθέτω όμως ότι το «περιόχονται στο να έκφραζον τα συναισθήματά τους», σημαίνει ότι είναι πολύ υποκειμενικοί. Βέβαια, ο λογοτέχνης μπορεί να έκφραζε και τα συναισθήματά του, αλλά δεν άρκει αυτό για μία σοδαρή έργασια. Χρειάζεται δηλαδή να είναι και αντικειμενικός, να μελετά, να κοιτάζει τον κόσμο, την κοινωνία, τη ζωή, την Ιστορία, όλα. Άλλοιωτικά δεν θάχαμε παρά μόνο λυρικά τραγούδια (έκφραση συναισθημάτων) κι' όποτε κοινωνικό μυθιστόρημα, ούτε κοινωνικό ή Ιστορικό δράμα κτλ. — Για τη μακρά σιωπή σου, που τη βρίσκεις τόσο άδική, άλογη, δεν μπορώ παρά να σε συγχωρώ, αλλά... γράφε μου τώρα πού συχνά.

Διατάρα της Δευτεριάς, έχεις πολύ δικιο, παιδί μου, αλλά εκείνος ο έρανος μ' έβαλε σ' άμνηχανία. Γιατί δεν έχω ιδιαίτερη όπηρεσία για τέτοια πράγματα, κι' άν έκανα την αρχή, θα μου έστελναν κι' άλλοι και δεν θα πρόφταν να διαβιβάσω χρήματα, να παίρνω άποδείξεις, να τις στέλνω στους δωρητές, να κρατώ βιβλία κτλ. — που έννοείς πολύ θα μάσασχολούσαν. Έχω λοιπόν στη διάθεσή σου αυτές τις 150 δρ. και λυπομαι πολύ που στενοχωρήθηκες. Το ψευδώνυμό σου το άνενώσα.

Πολύ ώραία ή σκέψη σου, Γλυκεία Παρηγοριά, για την Έγκυκλιο: «Μας φέρνει τιμή και μάς κολακεύει να συσταίνουν τόσο θερμά το περιοδικό εκείνο που μετς διαλέξαμε μέσα σ' όλα τάλλα». Όσο για τη Μυθολογία, που ή άγνοιά της σε δυσκολεύει στις λύσεις, εύκολο είναι να τη μάθεις, αφού μάλιστα σου άρέσει. Υπάρχουν ένα σωρό βιβλία. Ένα μόνο να διαβάσεις, άρκα!

Μακεδονικόν Έντελβαίς, χάρω κι' ευχαριστώ που ή προπαγάνδα σου για μένα προοδεύει τόσο. Ένέκρινα το ψευδώνυμο της φίλης σου και τώρα είδες κι' οι τρεις... όμοιομορφες. Πες της άδελφής σου ότι την περιμένω. Τι σου είπαν για το πόδι; Έδωχομαι να μην είναι τίποτα. Δεν έξω, ρωτήστε με Άγγελία αν ή «Χαρούμενη Συντροφιά» δέχεται μέλη.

Παλιά μου Αθήνη, πόσο μ' ευχαρίστη-

σε το γράμμα σου. Σο άπαντώ έδώ για να ξαναθυμηθής ζωηρότερα «εκείνα τα χρόνια». Έλαβα τη συνδρομή του Ίωάννη που τόν φιλώ. Πολλά χαριστίσματα στην παλιά μου Έλληνική Θεότητα και φίλια στο Ματζέτο, στη μικρή μου «έκ γενετής συνδρομητρία»...

Να κι' ή παλιά μου Φωτιά! Έγινε κι' αυτή μητερούλα και μου γράφει συνδρομητή το Γερμανόμαχη της. Έλαβα και τη συνδρομή του Χιονιστού, της άδελφής της, που είναι τώρα στην Άμερική. Θερμές ευχαριστίες κι' έγκάρδια χαριστίσματα.

Έλπίς, θα είδες την έγκριση του ψευδώνυμου σου. Με χαρά σε δέχομαι στην κίνηση και σ' ευχαριστώ για τα καλά λόγια και για το έσπαθώμα. Σο έστειλα τετράδια και χαρτί λύσεων. Γράφε μου.

Αυτή, Νεράιδα των Άργών, ήταν μία περιπέτεια και δυσάρεστη κι' ευχαρίστη. Δεν μου γράφεις όμως τί άπέγινε το άρρωστο ξαδερφάκι. Θα πω στις φίλες σου ότι τις παραμέλησες γιατί είχες άποκλεισθεί ένα μήνα στη Γλυφάδα: άλλα πρέπει να δικαιολογηθής και σ' με μία Μ. Άγγελία και να ζητήσης της διευθύνσεις που θέλεις.

Ευχαριστώ, Τιτίνα, για τα ώραίστατα κι' άληθινά συγκινητικά λόγια που σο έ-νέπνευσες ή άναγνώριση του Υπουργείου. Για την άργοπορία, έδώ είναι πιά πού έ-φαρμόζεται ή παροιμία «καλλίο άργά παρ' ότε», κι' εδωχομαι να την πούμε γρήγορα και για το μεγάλο μας Παλαμά, για τι κι' αυτός, καθώς λές, πρό πολλού έπρεπε ναχί πάει το Νόμπελ. Κούφιοι έγκεφαλικώς' είναι αυτοί που τόν επικρίνουν κι' όχι τα ποιήματά του, που δεν τα καταλαβαίνουν... Κομμάτι μπορείς βέβαια να στείλεις στο περιοδικό του Συλλόγου, όχι όμως και σε μένα το ίδιο. Η Η. Γ. δεν είναι πιά.

Καθόλου δεν σε βερέθηκα, Χανιωτοπούλα, και μπορείς να μου γράφεις όσο θέλεις συχνά, μόνο θα σε παρακαλέσω με πιδό μαύρο μελάνι, για να μην κουράζω τόσο τα μάτια μου. Να, να μελετήσης, και να μελετήσης πολύ για τις έξετάσεις. Πώς άλλωτώς θα πάρης το άριστα που περιμένω;

Και σ' Αγγή, μελέτη, μελέτη! Δεν πειράζει που δεν θα μου γράφεις τώρα συχνά. Ένας μήνας είναι αυτός, θα περάσει, και τότε με τί χαρά θα μου άναγγείλεις το θρίαμβό σου και θα συνεχίσης την άλληλογραφία σου!

Ο Άρίων, ο Π. Νάλεος, ή Άσάλευτη Ζωή, και άλλοι, και άλλες, μου γράφουν τί ώραία που πέρασαν στη γιορτή της «Ένώσεως Συνδρομητών» στο Βερτί. Άνάμεσα σ' άλλα παχέθηκε με μεγάλη επιτυχία και το «Γαλάζιο Πουλί» το συγκινητικό δραματάκι της δ. Καρανάου.

Σο έστειλα, Γιούλη Άνθη, 10 τετράδια. Ο όρος «Κρυπτογραφία» μπορεί να ταυριάζει, έχουμε όμως το «Κρυπτογραφικό». Είναι λυπηρό να σου καθυστερούν τετράδια τόσο καιρό, και πρέπει να βάλεις μία Μικρή Άγγελία να τους τα ζητήσης. Γιατί έγω βέβαια δεν μπορώ να το κάμω.

Το Άγγελα της Άναστάσεως, Εύα, που δημοσιεύατε στο πασχολινό μου φυλλάδιο, είναι έργο του γερμανού ζωγράφου Α. Ζιδτ. Έδωχομαι καλή επιτυχία στις έξετάσεις. Ο κ. Ε. σ' ευχαριστεί για τα καλά λόγια.

Πολύ μου άρεσε το πρώτο σου γράμμα, νες μου φίλε Εύαγγελε Κ. Κόνικε. Τις οδηγίες που γυρεύεις θα τις βρής στον Όδηγό που σο έστειλα. Έλπίζω να πά-

ρως και ψευδώνυμο και να μου γράφεις συχνά.

Ερνάνη, Μίνου Μάους, Ευστράτιε Παζινέ, και τα δικά σας γράμματα μ' ευχαρίστησαν πολύ. Άλλά δυστυχώς δεν έχω πιά τόπο.

Με μεγάλη χαρά, και με τις καλύτερές μου εύχές, άναγγέλλω τους εύτυχεις άρραβώνες της αγαπημένης Μιμόζας και Ίριδος Μυροίνης — δηλαδή της δ. Πιπίνας Ζαντέ, από τόν Πύργο — με τόν κ. Γεώργιο Παπαγιάννη.

Το πρώτιστον καθήκον του καλού συνδρομητού είναι ή έγκαιρος άνανέωσις της συνδρομής του

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν έγκρίνεται, ούτε άναώνεται, άν δεν συνοδεύεται από τό δικαίωμα, δρ. 10. — Τα έγκρινόμενα ή άνανούμενα ίσχύουν άς τήν 30 Νοεμβρίου 1932. Όσα συνοδεύονται από Α, άνήκουν σ' άγόρια και όσα από Κ, σ' κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Κόρη των Φαιάκων, κ. (ΑΔ). Άραπάκι, ά. (ΚΜ). Νέα Ζωή, κ. Μυστηριώδης Ίππας, ά. (Εσπεράντο). Χρυσόμαλλη Βασίλισσα, κ. (Εσπ.). Μενεξεδένιο Μπουκετάκι, κ. (Εσπ.). Κρητικό Διαβολάκι, κ. (Εσπ.). Άχνό Φεγγάρι, — και όχι Χλωμό Φεγγάρι που τόχει άλλος —. (Εσπ.). Θαλασσοδαρμένο Άκρογιάλι, κ. (Π.Υ.Α.Π.). Ντροπαλή Παιδούλα, κ. (ΣΠ). Άμεριμνο Πουλί, κ. (ΣΑ). Τσιγγάνικη Όμορφιά, κ. (ΜΧ). Ναυαίο του Αίγαλου, κ. (ΟΜ). Λόρια, κ. (Γειά σας, Διαπλ/λα)

Άνανεώσεις Ψευδωνύμων: Χλωμό Φεγγάρι, ά. Βασιλοπούλα, κ. Σιφονέτ, κ. Χαρά του Σπιτιού, κ.

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: Μάρβελ (τις έλαβα πολύ εγκαίρως, αλλά γιατί μου γράφεις τόσο λίγα;) Μακεδονικόν Λωτόν (αυτό σο έ-νέκρινα κι' έτσι κι' οι τρεις έστε λουλούδια) Γιόλαν (έστειλα 10 τετράδια: καθόλου δεν μ' ένοχλεί ή «φλυαρία» σου, όταν μάλιστα μου λέει τόσο εύχάριστα πράγματα) Ροδόγελαν (έστειλα 12 τετράδια: τί ώραία που μου περιγράφεις τη γνωριμία σου με την Όνειροσπλέχτρα!) Πέτρον Δογκαστρίτην (είδα την παρικήσή σου, αλλά δεν είναι σωστό να επιδαρύνουμε τα παιδιά: άν έπρόκειτο για σχολικά βιβλία, μπορούσε: αλλά τα λογοτεχνικά είναι είδος... πολυτελείας!) Παρήγορον Άγγελον (έστειλα ό,τι έξήτησες: καμιά ενόχληση, έννοια σου) Πειραιωτάκι (ώ-ραία που περιγράφεις την επίσκεψή σου στην Άκρόπολη: διάβασε και τη σημερινή «Αθηναϊκή Έπιστολή») Χλόνη (τί ώραίο το μαγικό γράμμα σου! διαβιβά-ζω τα συγχαρητήριά σου στη δ. Καρανά-λου) Όνειροσπόλον Έλληνοπούλαν (έ-στειλα: τις έχθεσεις σου στο σχολείο μπορείς να τις γράφεις στην καθαρεύουσα: τα κομμάτια σου όμως για τη Σελίδα γράφεις τα όπως μιλάς: δηλαδή σε πολύ άπλη γλώσσα, που δεν είναι βέβαια «φαλλιακή»:

ή άλήθεια είναι ότι έχουμε δυο γλώσσες: την καθαρεύουσα του σχολείου και τη δημοτική της Λογοτεχνίας» και τις δυο πρέπει να τις μαθαίνουμε) Άργεσιούλοδο (με συγκίνηση διάβασα το γράμμα σου, πα-λιέ μου φίλε: είμαστε τώρα μακριά, αλλά και πάντα κοντά, βλέπω: σο έστειλα Όδηγό και τετράδια κι' έχω στη διάθεσή σου ύπόλοιπο δρ. 48,30.) Μινόλαν (δεν

πειράζει αφού ήταν τὰ μαθήματα· ἐνέκρι-
να ψευδώνυμο τῆς ἀδελφῆς σου κι' ἔσται-
λα 14 τετράδια· τώρα περιμένω...) **Γα-
λαζιανὴν** (εὐχαριστῶ γὰρ ἅλα· εἰμ' ἐντε-
λῶς σύμφωνη μετ' ἐξέως σου· νάρθηξ ἐδῶ
νὰ σπουδάσης, κι' αφού σ' ἀρέσῃ ἡ Φιλο-
λογία, αὐτὴ ν' ἀκολουθήσῃς.) **Ἐρνάνην**
(σοὺ ἔσται μετὰ Σ. Χ. 26 τετράδια
Μ. Μ.) **Ἰάσωνα**, **Μακεδονικὸ Νούφαρο**
κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 20
Μαΐου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὺς κάθε παραγγελία σας,
γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύε-
ται καὶ μετὰ μιὰ τυπωμένη ταμνία, ἀπ' αὐτὲς μετὰ τίς
ὁποῖες σας στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἐβδομάδας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 259ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ με-
χρι τῆς 28 Ἰουλίου.

359. Δεξιόγραφος

Ἀρχαῖος—ὁποιος—βασιλιάς
Ἐπῆγε στὸ παζάρι
Κι' ἀγόρασε... μιὰ οὐρά.

Μ' ἀμέσως χάθηκεν αὐτός,
Κι' ὁ λύτης μετὰ καμὰρι
Φιλόσοφο τηρῶ.

Λαχτάρα τῆς Δευτεριάς

360. Συλλαβογράφοι

Τὸ πρῶτο μου εἶν' ἐπίρρημα,
Τὸ δευτέρου νησάκι
Καὶ τ' ὅλο μου γεμίζεται
Μ' ἀέρα ἢ μετὰ κρασί, καὶ
Μὲ λάδι, μετὰ νεράκι.

Κυρὰ Φροσύνη

361. Στοιχειογράφοι

Ὅπως μ' ἔχτισαν ἀν μείνω,
Εἶμαι κάτι τί ὀχυρό·
Χωρὶς κεφαλὴ, θὰ γίνω
Κάτι οὐράνιο, λαμπρό.
Θαυραλέα Ἑλληνίς

362. Μεταγραμματισμός

Ἄν τάφῃς ὅπως ἔχει,
Ζῶο βλέπεις σπιτικό·
Μ' ἂν τὴ μέση του ἀλλάξῃς,
Θὰ τὸ φᾶς κι' ἴσως ψητό.

Ἐπεσμένη Λαϊδὴ

363. Τρίγωνον

***** = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
***** = Γενναῖος, παλληκάρι
***** = Πατριάρχης τῆς Γραφῆς
** = Ἀντωνυμία
* = Σύμφωνον

Καθέτως τὰ ἴδια

Δάκρυ τῆς Μοναξιάς

364. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ποταμός.
2 7 4 2 8 = Πίνεται.
3 6 2 8 = Ἐξόγκωμα.
4 2 3 6 7 5 = Χώρα.
5 7 5 8 = Ὀμηρικὸς ἦρως
6 2 3 4 2 4 = Γεωγραφικὸς ὄρος.
7 2 3 1 5 8 = Προδότης.
8 2 3 1 5 4 = Κράτος.

Λευκάτας

365. Στενογραφία

ΤΟΜΕΝΖΗΥΑΛΩΚΓΓΙΑ

Διὰ τῶν γραμμάτων τούτων, ὅσας-
δήποτε φορὰς ἐπαναλαμβανομένων, ἀ-
ποτελεῖται ρητὸν τοῦ Σοφοκλέους ἐξ
ἐπτά λέξεων. Τὰ γράμματα ἐτέθησαν
καθ' ἣν σειρὰν πρωτοπαρουσιάζονται
εἰς τὸ ρητόν.

Ρασκουτίν

366. Ἀκροστιχὶς ἐν Μεταγραμματι- σμοῦ.

Τῶν κατωτέρω λέξεων νάλλαχθῶν
τάχικα ὥστε νάποτελεσθῶν ἄλλαι τό-

σαι λέξεις καὶ διὰ τῶν ἀρχικῶν αὐτῶν
νά σχηματισθῇ τύραννος.

Ἄσος, ἄγω, τύπος, ἄρα, ἴαμα.

Ντάλια

367. Ἑλλιποσύμφωνον

ω - ο - ει - ω - ο - οι - ι - οα - υω - ου -
εiai - ω.

(Στίχοι τοῦ Σολωμοῦ)

Ἐπεσμένος Λόρδος

368. Γεῖφος

μου	μου	σύ	σύ
Φ	λουτ'	::	σύ
μου	μου	σύ	σύ
μου	.	σύ	Αἴγλη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

369. Inscription

A J E S P M
M E R E S E
I U V E N P T
I U T U E E
S O R D R L

Δανάη

370-372. Ciné-Rebus

- 1.—Χείρων, καί, ὕψηλός, σωρός, τίς;
- 2.—Φυλάττειν, οὔτε, εἰς.
- 3.—Περὶ πτωσίς, κίσσα, ὅσπου.

(Τρία ψευδώνυμα).

Χαρχυγὴ

**Τέλος τοῦ 259ου Διαγωνισμοῦ Λύ-
σεων. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἀρχίζει νέος.**

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 11

133. Χαιρώνεια (χαίρω, νί, α.)—134.
Ἀρὰ-χαρά.—135. Σίτος-Τίτος.—136.
Ὁ οὐράνιος, ἡ Οὐρανία, τὸ οὐράνιον.
137. Σ Ι Κ Ε Λ Ι Α 138-142. Διὰ τοῦ
Ι Ρ Α Ν θεοῦ ΡΑ: ἀτρα-
Κ Ρ Ο Α Τ Ι Α πός, αἰώρα, Ἐ-
Ε Α Ρ Κ ρατῶ, τρανός, οὐ-
Δ Α Τ Ρ Ε Ι Α ρανός.—143.
Ι Ι Ι Δ ΒΟΛΟΣ (Β-ω-
Α Ν Α Κ Α Λ Ω μός, Ὁ-μηρος,
ριον, Σ-άξων.)—144. ΑΝΔΑΛΟΥΣΙΑ Ὁ-
(ἈΝδρεία, ἄΔΑής, εἶθε ΔΟΥσίως, ἄθα-
ναΣΙΑ, ἀλαζονία.)—145. Κακοῦ κόρα-
κος, κακὸν ὄν.—146. Νὰ εἶσαι ὑπε-
ρήφανος, διότι εἶσαι Ἕλλην. (νὰ εἰς
εὐπέρη, φανός, δυὸ τί εἰς σε, λιν.)

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879—1893) ἀπὸ
τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν
ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος,
καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 26, τα-
χυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ.
28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ.
36 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894—1931), ὑπάρ-
χουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 38 ἐν
ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐ-
τῶν 1894—1928 τιμῶνται ἑκάστος ἀρ-
ραφὸς δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85.
Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931
τιμῶνται ἑκάστος ἀρραφὸς δρχ. 110 καὶ
ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου
προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ
Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δρχ.
15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν
δρχ. 23 εἴτε ἀρραφὸς εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλῆς στοι-
χεῖα δρχ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10
λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξεις μετὰ παχέα δὲ στοιχεῖα
δρχ. 1 καὶ μετὰ κεφαλὰ δρχ. 1,50. Ὁ χωριστὸς
στίχος δρχ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρῶνται
διπλᾶ ἢ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΒ'—268]

Μονάκριβη, Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, βρε-
σκομαι σὲ ἀμνηχανία, ποιᾶν ἀπ' τῆς
δυὸ νὰ συγχαρῶ; **Μόσχω Τζαβέλλα**

[ΑΒ'—269]

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ **Μέλη 26.**
Ἐκλογὲς ἐξάρχοντο. Ἐξελέγησαν: Πρό-
εδρος: **Βέδας**, Ἀντιπρόεδρος: **Μιχαηλίδης**,
Γραμματεὺς: **Μονάκριβη**, Ταμίας: **Σε-
πεσμένη Λαϊδὴ**, Σύμβουλος: **Θεοτρελλὴ
Ξανθοῦλα**. Νέα Δ/ση: Μαρίκαν Δ. Γεωρ-
γίτσα, Μητροπόλεως 73, Θεσσαλονίκη.

[ΑΒ'—270]

Ολόθερμες εὐχὲς γιὰ τὴ γιορτοῦλά σου,
καλὴ μου Μπουμπουλίνα.

Ὁνειροπλέχτρα

[ΑΒ'—271]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια μετὰ ὅλους-εξ.
Δ/σις: Panos Scoutaris, Tribunal
Mixte d'Alexandrie (Egypte). Ἀἰντὰ
δὲν ἐλάβατε Μ. Μυστικά μου;

Βενετοϊάνικη Νύχτα, περιμένω γράμ-
μα σας. **Τάσος Λούζης**

[ΑΒ'—272]

Μικυ-Μάους (σὲ ξέρω), Γιόλα, Κυρὰ
τῆς Θάλασσας, ἀνταλλάσσουμε Μ.
Μυστικά; Δ/σις: Ε. Π. διὰ Ἀγράμπελην,
Υψηλάντου 147, Πειραιεύς.

Ἀγράμπελη

[ΑΒ'—273]

Επεσμένος Λόρδος = Νικόλαος Γεωρ-
γίτσης, Χλωμό Λούλουδο = Μιμῖκα
Τσέκου. **Μακεδονικὸν Νούφαρο**

[ΑΒ'—274]

Φάουστ, Γκαργκόηλ, δεχτήτε γιὰ τὴ
γιορτοῦλά σας χιλίες εὐχούλες.
Χωρὶς Φτερά, Χαλιμά

[ΑΒ'—275]

Αγαπητὸ Μικυ-Μάους, τετραδιάκια στεί-
λαμε. Ἐλάβε; — **Μακεδονικὸν Ἐν-
τελβαῖς, Μακεδονικὸ Νούφαρο**

[ΑΒ'—276]

Στὴν ἀγαπημένη μας **Δευκὴ Καμέλια**,
γιὰ τὸ θάνατο τῆς λατρευτῆς μανοῦ-
λας τῆς, θερμὰ συλλυπητήρια.

Βασίλισσα τοῦ Αἰθέρος

Μικρὴ Τρελοῦλα

[ΑΒ'—277]

Διαπλάσπουλα-εξ, ἀλληλογραφῶ, ἀν-
ταλλάσσω τετραδιάκια μετὰ ὅλους-εξ.
Γράφατε: Μαρίαν Η. Σαββίδου, ὁδὸς Ὁνα-
σαγόρα 37, Λευκωσίαν Κύπρου διὰ:

Ἰδεώδην Ἰππότην

[ΑΒ'—278]

Διαπλάσπουλα-εξ, ἀλληλογραφῶ, ἀν-
ταλλάσσω τετραδιάκια μετὰ ὅλους-εξ.
Γράφατε: Μαρίαν Η. Σαββίδου, ὁδὸς Ὁ-
νασαγόρα 37, Λευκωσίαν Κύπρου, διὰ:

Γλυκεῖαν Ὁνειροπόλον

[ΑΒ'—279]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ»

Γενικαὶ ἀρχαιρεσάι:
Πρόεδρος: **Ἐρνάνης**, Ἀντιπρόεδρος:
Ἀνοξιάτικο Λουλούδι, Ταμίας: **Δικέ-
φαλος Ἀέτος**, Γραμματεὺς: **Ἰππότης Ρό-
δων**. Νέα Μέλη: **Μενεξεδένιο Μπουκετά-
κι, Τσουκνίδα, Χρυσόμαλλη Βασίλισσα,
Μυστηριώδης Ἰππίας, Κρητικὸ Δια-
βολάκι, Ἀχνὸ Φεγγάρι.**

Τὰ Διαπλάσπουλα ἀναγνωρίζοντα τὴν
ἀξία μας γράφονται διαρικῶς Μέλη.